

LIETUVOS KELIAUTOJŲ SAJUNGA
VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETO TURISTŲ KLUBAS
VILNIAUS UNIVERSITETO ŽYGEIVIŲ KLUBAS

ОТЧЕТ

О ГОРНОМ ТУРИСТСКОМ ПУТЕШЕСТВИИ ШЕСТОЙ КАТЕГОРИИ
СЛОЖНОСТИ ПО ЦЕНТРАЛЬНОМУ ТЯНЬ-ШАНЮ (КУЮЛЮ, ТЕРСКОЙ АЛА-ТАУ)
с 12 июля по 6 августа 2015 года

Р. Куйлю Вост. - р. Борду – лед. Борду Зап. – пер. Борду (2А, 4450) – лед. Экичат Прав. – пер. Томичей (3А, 4750) – лед. Борду Зап. – пер. Амундсена Вост. (3А*, 4700) – лед. Теректы Сев. – пер. Каратор Вост. (3А, 4600) – лед. Каратор – пер. Снежная фантазия (3Б, 5000) – рад. пик Обручева (2А алр., 5203 м) - лед. Ашутор Вост.- р. Каратор - р. Караколтор – лед. Караколтор Вост. - пер. ФКТ (2Б*, 4450) - лед. Металлург - пер. Металлург (3А*, 4480) - лед. Онтор - рад. пик Гедиминаса Акстинаса (1В алр., 4345) - р. Уюктор – альплагерь Каракол - р. Уюктор - лед. Каракол – связка 3А [пер. Джеты-Огуз (2Б, 4200) - пер. Васильева (2Б, 4670) – пер. Плечо Каракола (3А*, 4990)] - пер. ВГУ-400 (3А, 4700) - лед. Аиланыш - р. Аиланыш – р. Джеты-Огуз.*

Руководители группы: Донатас Зигмантас и Лауринас Марцинкус

Е-почта: donzigma@gmail.com

Е-почта: laurynas.marcinkus@gmail.com

1. Транспортная логистика, заброски

1.1 Логистика

Мы прилетели из Вильнюса в Бишкек через Стамбул с Turkish Airlines. Эти авиолинии разрешают 32 кг в основном багаже, что очень полезно для перевозки груза для похода. Все бумаги и Логистику в Киркизии организовали через фирму Игоря Ханиния Альп-Тур Иссык-Куль “Alp-Tour-Issyk-Kul” (+996 555 445174, alp-tour@yandex.ru, khanin2003@mail.ru). Зарание Игорь нам оформил погран пропуска в район Куйлю. Из Бишкека нас взял заказанный транспорт и привез до Каракола. Ночевали в базе Игоря (Ул. Карасева 158). От сюда до Куйлю ехали на автобусе УА3452. Дорога до самого слияния рек Каратор и Вост. Куйлю была достаточно хорошая, хотя никто заранее не мог нас информировать если все мосты на месте. Переезд занял нам около 6-и часов. Основная группа выехала из гор от слияния рек Телеты и Джеты-Огуз, до Каракола занело 2 часа.

1.2 Заброски

Заброску для последнего кольца в альплагерь „Каракол“ привезла фирма Ханина. Для третьего этапа заброску оставили у реки Вост. Куйлю, куда нас привез уазик. Заброску для второго круга мы занесли утром третьего дня похода на ледник Зап. Борду.

2. Справочные данные

2.1 Состав группы

Фамилия, имя	Год рожд.	Туристская подготовка	Лицо
Донатас Зигмантас, руководитель	1974	2012 Ц. Памир 6 к.с. руководитель 2011 Фаны 5 к.с. руководитель 2010 Ц. Тянь-Шань 5 к.с, руководитель	
Лауринас Марцинкус, зам. рук. и руководитель последнего этапа	1989	2014 Ц. Тянь-Шань 5 к.с., участник 2013 Ц. Кавказ 4 к.с., руководитель 2012 Ц. Памир 6 к.с., участник	
Ремигиюс Баравикас, медик	1985	2013 Ц. Кавказ, 4 к.с., участник 2011 Ц. Кавказ, 5 к.с., участник	

Агне Каралкевицютес, завхоз	1988	2013 Ц. Кавказ, 4 к.с., участник 2012 Ц. Кавказ, 3 к.с., участник	
Вигинтас Карнусевицус, финансист, навигатор	1987	2013 Ц. Кавказ, 4 к.с., участник 2012 Ц. Кавказ, 3 к.с., участник	
Ремигиус Лауниконис, ремонтник, фотограф	1978	2014 Ц. Тянь-Шань 3 к.с., участник 2012 Ц. Кавказ, 3 к.с., участник	

Донатас прошел первые 17 дней, остальные участники - весь поход.

2.2 Данные похода и маршрута

Район похода: Центральный Тянь-Шань, Районы Куйлю и Терской Ала-тау

Вид туризма: горный

Категория сложности похода : 6

Продолжительность активной части в днях: 12.07.15 – 06.08.15 (26 дней)

Протяженность зачетной части маршрута в километрах: около 179 км

Члены команды: шесть

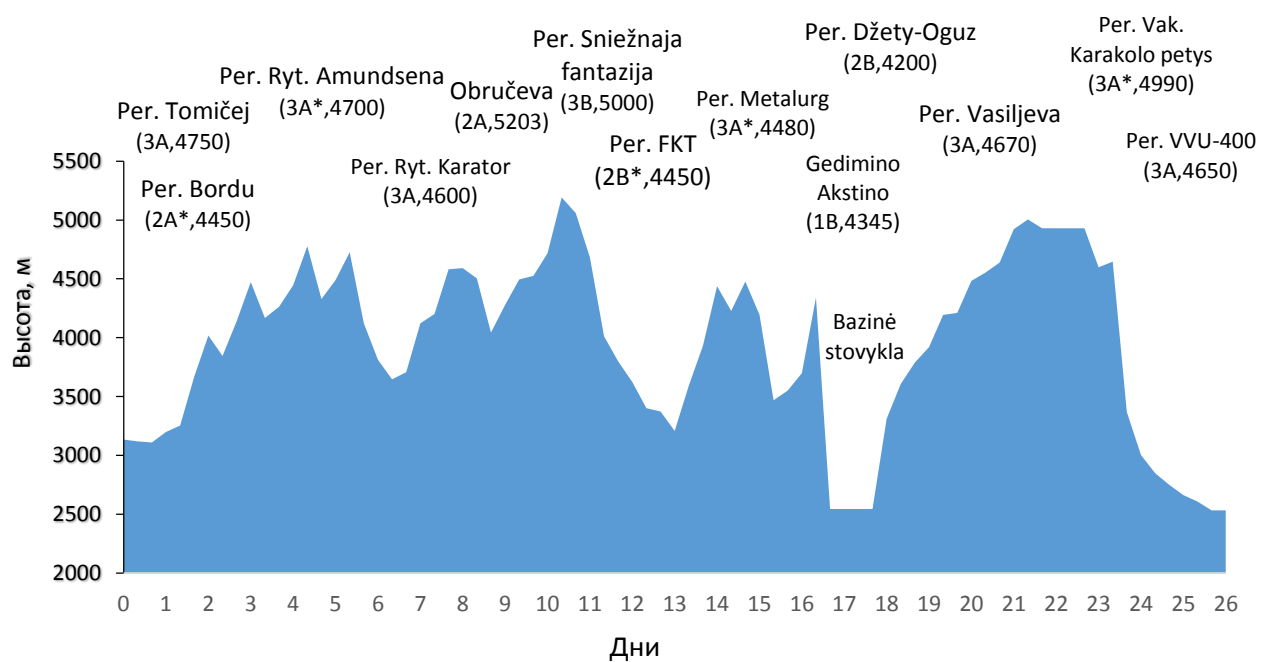
Руководители группы: Донатас Зигмонтас и Лауринас Марцинкус

2.3 Определяющие препятствия маршрута

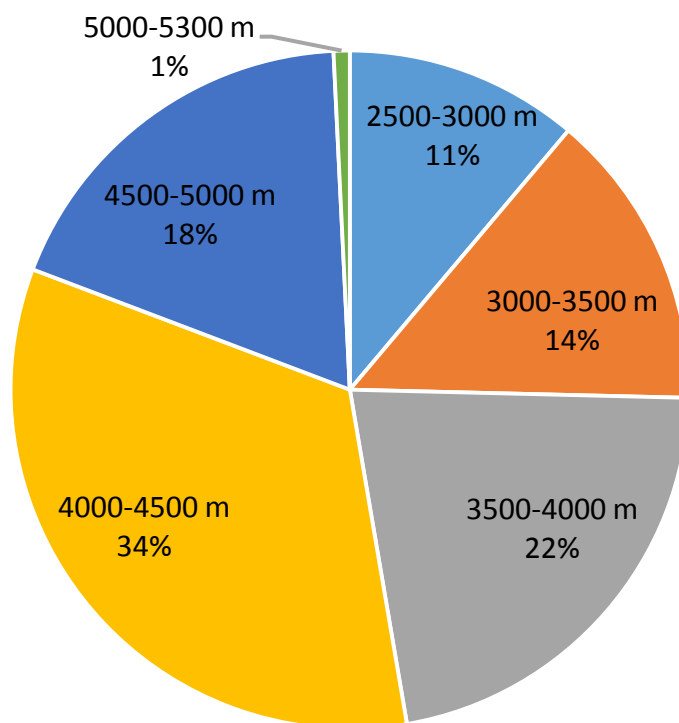
Нр.	Вид препятствия	Название	Высота	Категория сложности		Координаты
1.	Перевал	Борду	4450 m	2А*		N42 07.4620 E78 81.8173
2.	Перевал	Томичей	4750 m	3А		N42 05.7833 E78 79.0283
3.	Перевал	Амундсена Вост.	4700 m	3А*		N42 05.3002 E78 78.2048
4.	Перевал	Каратор Вост.	4600 m	3А		N42 03.7536 E78 73.3792
5.	Перевал	Снежная фантазия	5000 m	3В		N42 03.0817 E78 69.8747
6.	Вершина	Обручева	5203 m	2А		N42 03.6902 E78 69.8088
7.	Перевал	ФКТ	4450 m	2В*		N42 16.8954 E78 51.4801
8.	Перевал	Металлург	4480 m	3А*		N42 17.2008 E78 50.2139
9.	Вершина	Гедиминаса Акстинаса	4345 m	1В		N42 22.1255 E78 44.8730
10.	Перевал (связка)	Джеты-Огуз Васильева Плечо Каракола	4200 m 4650 m 4990 m	2В 3А 3А*	3А	N42 18.5520 E78 44.0498 N42 17.6232 E78 45.2688 N42 17.2688 E78 45.8672
11.	Перевал	ВГУ-400	4650 m	3А		N42 17.0424 E78 44.5591

Количество перевалов 9, в том числе: 1 шт. - 3В, 6 шт. — 3А/3А*, 1 шт. - 2В, 1 шт. - 2А*.

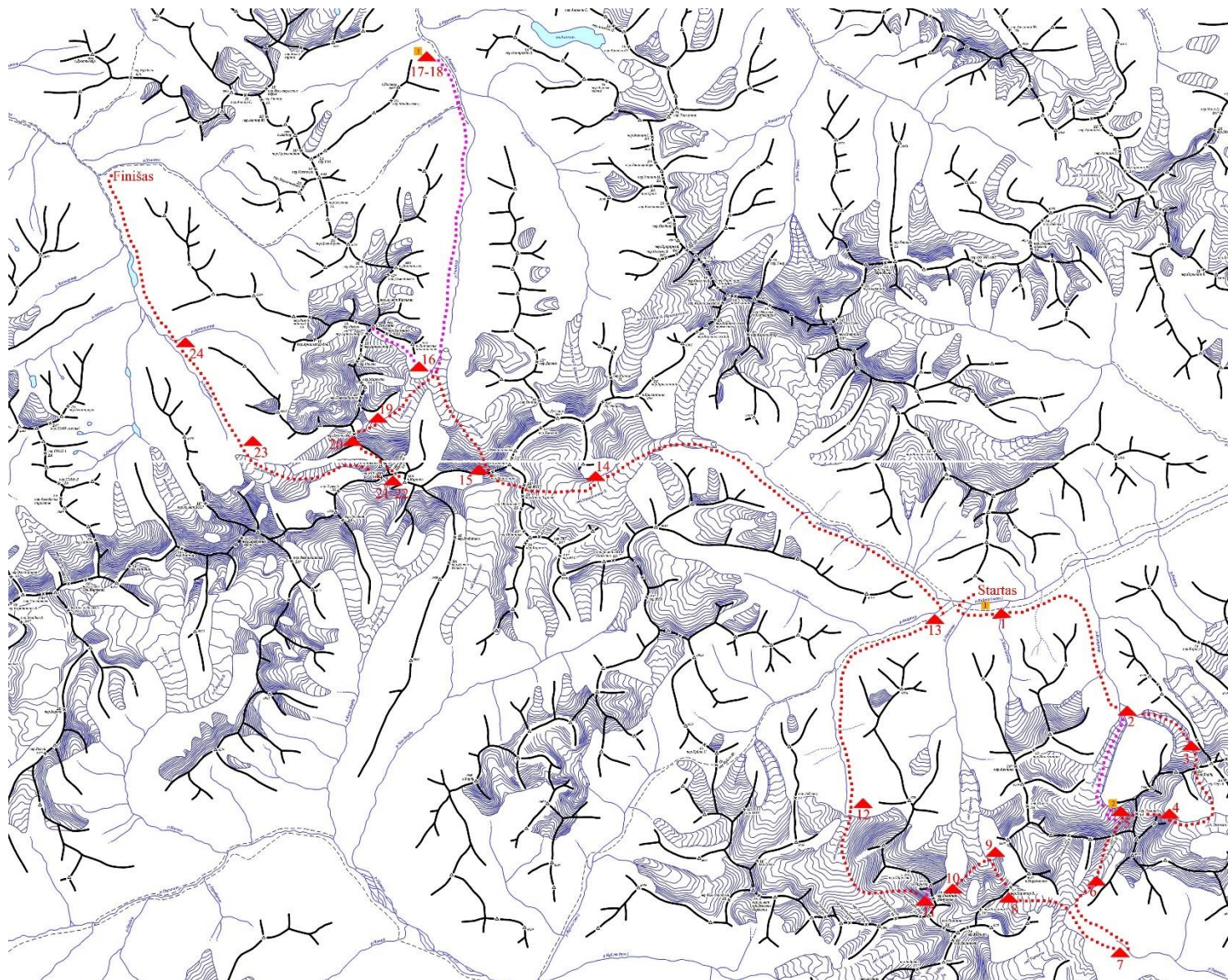
2.4 График высоты

Время на высоте (%)

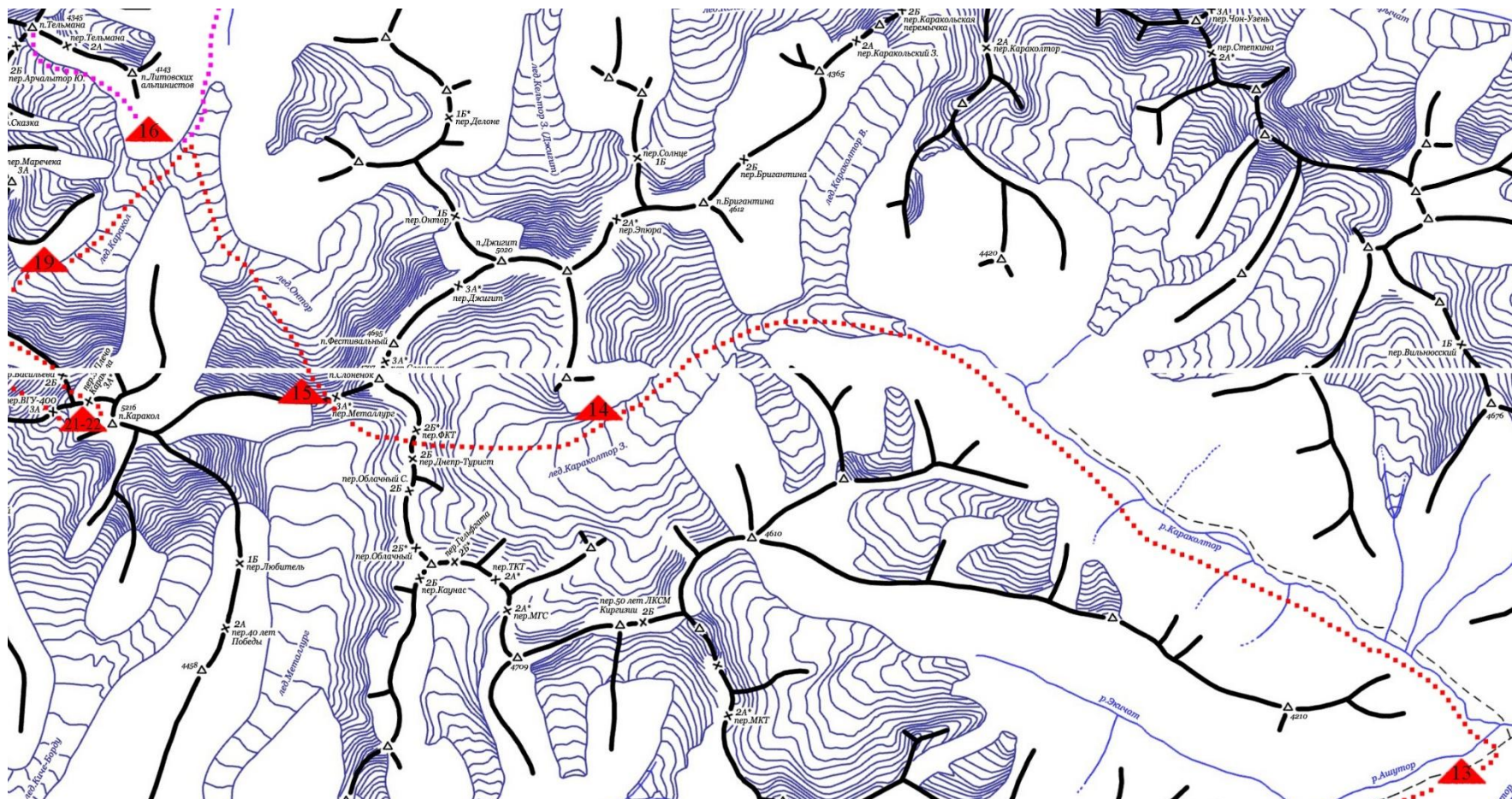

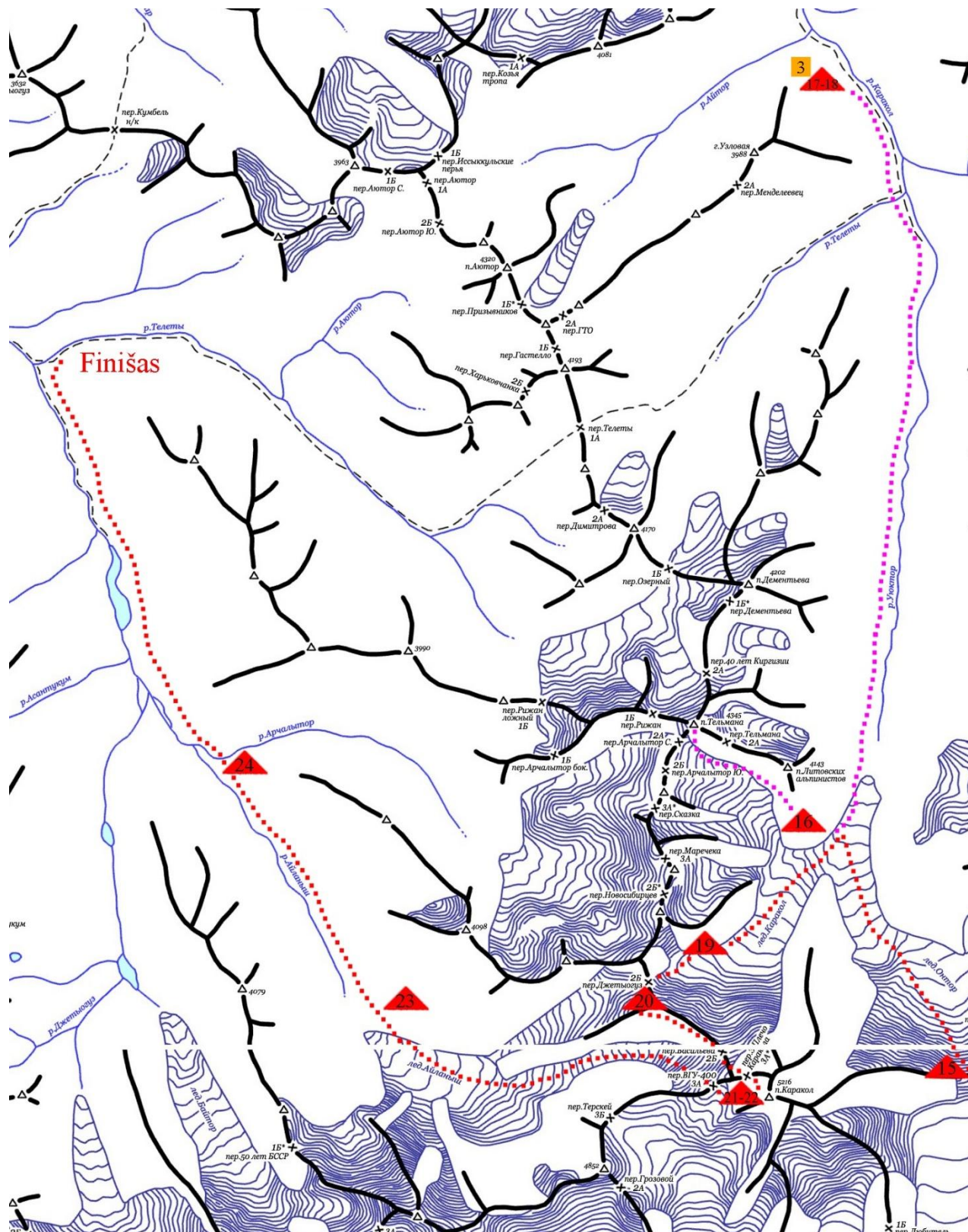
2.5 Схемы маршрута

Маршрут

Маршрут 3 круга.

2.6 График движения

Даты	Дни пути	Участки маршрута	высота	Набор, сброс высоты	Км х1,2	Время ходьбы	Характеристика пути	Погода
10.07		Вечером самолетом Вильнюс - Стамбул - Бишкек						
11.07		Бишкек - Каракол					Автотранспорт, закупка продуктов в Караколе	
12.07	1	Каракол - слияние р. Караколтор и р. Вост. Куюлю – р. Вост. Куюлю	3135 м 3110 м	-25 м	2,9 км	2:00	Автотранспортом до слияние рек, затем пешком	Ясно
13.07	2	Р. Вост. Куюлю – низ лед. Борду Зап.	3110 м 3671 м	+561 м	10,4 км	8:00	Слабо выраженная тропа, затем осыпной склон	Ясно
14.07	3	Заброска пищи: низ лед. Борду Зап. – верх лед. Борду Зап. – низ лед. Борду Зап.; до взлета пер. Борду	3671 м 4275 м 3671 м 4140 м	+1073 м -604 м	12,9 км	9:00	Заброска на второй круг: открытый ледник, затем закрытый ледник (связки). Подъем до взлета пер. Борду: осыпной склон, затем закрытый ледник (связки).	Ясно
15.07	4	Пер. Борду (2А*) – лед. Экичат Прав.	4140 м 4473 м 4263 м	+333 м -210 м	4,9 км	7:30	Подъем на перевал: 40–45° снежно-ледовый склон до бергшрунда (связки), затем 50-55° снежно-ледовый склон до перевала (одна 55 м веревка). Спуск с перевала: 40–45° скало-ледовый склон, затем снег (две 8 м и 15 м перильные веревки и одна 55 м дюльферная веревка). Подъем на ледник Экичат Прав.: закрытый ледник (связки).	Утром и днем ясно, вечером облачно
16.07	5	Лед. Экичат Прав. – пер. Томичей (3А) – лед. Борду Зап.	4263m 4778m 4329m	+515m -449m	5,9 км	8:00	Подъем на перевал: закрытый осыпной ледник (связки и одновременная страховка), затем закрытый осыпной ледник (связки). Спуск с перевала: 60° снежный осыпной склон до бергшрунда (семь 50 м дюльферных веревок), от бергшрунда закрытый осыпной ледник (связки).	Ясно

17.07	6	Лед. Борду Зап. – пер. Амундсена Вост. (3А*) – лед. Теректы Сев.	4329m 4726m 4123m	+397m -603m	4,6 км	10:20	Подъем на перевал: 40–45° снежно-ледовый склон до бергшрунда (связки), от бергшрунда ~60° ледовый склон до перевала (семь 50 м перильных веревок). Спуск с перевала: ~40° снежный склон (связки), затем закрытый ледник и открытый ледопад (связки), затем открытый ледник и морена.	Утром ясно, днем облачно, вечером ясно
18.07	7	Лед. Теректы Сев. – р. Теректы	4123m 3708m	-415m	2,6 км	3:00	Открытый ледник, осыпной склон, морена. Полудневка.	Утром ясно, днем и вечером облачно, слабый дождь
19.07	8	Р. Теректы – пер. Каратор Вост. (3А)	3708m 4582m	+874m	6,1 км	8:30	Морена, ~45° закрытый ледник, ледопад (связки и одновременная страховка, одна 10 м перильная веревка), затем закрытый ледник (связки).	Утром и вечером облачно, днем дождь и снегопад
20.07	9	Пер. Каратор Вост. (3А) – лед. Каратор	4582m 4592m 4044m	+10m -547m	1,7 км	5:00	Подъем на перевал: снежный пологий склон. Спуск с перевала: ~60° 45 м скальный склон и 50–55° снежно-ледовый склон (две 50 м дюльферные веревки), затем снежный склон (связки) и закрытый ледник (связки).	Ясно
21.07	10	Лед. Каратор – первый ледопад пер. Снежная фантазия – плато над первым ледопадом пер. Снежная фантазия	4044m 4483m 4302m	+439m -181m	4,3 км	7:00	Подъем на перевал: открытый ледник (связки и одновременная страховка, две – 15 м и 12 м перильные веревки), затем закрытый ледник (связки).	Ясно
22.07	11	Плато - пер. Снежная фантазия (3Б) - рад. пик Обручева (2А алп.)	4302m 5192m 5059m	+890m -133m	3,6 км	7:30	Подъем на перевал: закрытый ледник (связки), затем ~50° снежный склон (связки, две – 40 м и 30 м перильные веревки), затем снежный склон (связки). Подъем на пик: снежно-фирновый склон (связки).	Ясно, переменная облачность
23.07	12	Пер. Снежная фантазия (3Б) – лед. Ашутор Вост. – р. Ашутор Вост.	5059m 3800m	-1260m	7,7 км	9:00	Спуск с перевала: 35–60° снежно-ледовый склон (одна 40 м перильная веревка и шесть 50 м дюльферных веревок), затем закрытый ледник (связки), открытый ледник и морена.	Переменная облачность

24.07	13	Р. Ашутор Вост. – слияние р. Караколтор и р. Вост. Куйлю	3800m 3374m	-426m	12,4 км	7:00	Морена, затем луга, затем тропа.	Ясно
25.07	14	Слияние р. Караколтор и р. Вост. Куюлю – лед. Караколтор Вост.	3374m 3932m	+558m	18,7 км	11:00	Тропа, затем открытый ледник.	Утром и вечером облачно, днем дождь
26.07	15	Лед. Караколтор Вост. – пер. ФКТ (2Б*) – лед. Металлург - пер. Металлург (3А*)	3932m 4438m 4228m 4478m	+506m -210m +250m	4,7 км	7:00	Подъем на перевал ФКТ: открытый ледник, закрытый ледник (связки), затем ~50° снежно-ледовый склон (три 50 м жумарные веревки), затем выход на перепал по длинному пологому снежному склону (связки). Спуск с перевала ФКТ: ~50° скально- снежно-ледовый склон (одна 20 м дюльферная веревка), затем 45° снежный склон (связки). Подъем на перевал Металлург: 45–60° снежно-фирновый склон (связки).	Утром ясно, днем и вечером облачно,
27.07	16	Пер. Металлург (3А*) – лед. Онтор	4478m 3551m	-927m	5,8 км	7:00	Спуск с перевала: ~65° - 50° ледовый склон (три 53 м и одна 25 м дюльферные веревки), 40–50° снежный склон (связки), открытый ледник, затем морена.	Утром ясно, днем и вечером дождь
28.07	17	Лед. Онтор – рад. пик Гедиминаса Акстинаса (1В алр.) - р. Уюктор – альплагерь Каракол	3551m 4342m 2546m	+791m -1796m	21,6 км	10:00	Подъем на пик: луга, морена, открытый ледник, затем осыпной склон с большими камнями и снежный хребет. Спуск с пика: тем же путём. Спуск в альплагерь: морена, затем тропа.	Утром и днем облачно, вечером дождь
29.07	18	Альплагерь “Каракол”	2550m	-	-	-	Дневка	Дождь
30.07	19	Р. Уюктор – лед. Онтор – лед. Каракол	2546m 3790m	+1244	17,7 км	10:00	Тропа, морена с большими камнями, затем открытый ледник.	Утром ясно, днем и вечером дождь и снегопад
31.07	20	Лед. Каракол – пер. Джеты-Огуз (2Б)	3790m 4212m	+422	2,1 км	5:50	Открытый ледник до подъема на перевал, морена с большими камнями до скал, затем по скалам 30+10+25 м перильных веревок.	Утром ясно, днем облачно, вечером дождь

01.08	21	Траверс: пер. Джеты-Огуз (2Б) - пер. Васильева (2Б)	4212m 4639m	+428m	2,3 км	8:40	Скально-снежно-ледовый хребет с несколько ~50° крутизны скальными жандармами (связки, две жумарные веревки по 25 м, одна 30 м перильная веревка для траверса).	Облачно снег-дождь, видимость 50-100 м
02.08	22	Траверс: пер. Васильева (2Б) - пер. Плечо Каракола (3А*) – пик. Кичеборду плато	4639m 5005m 4930m	+366m -75m	1,7 км	7:30	Подъем на перевал: 30-45° снежный склон (связки). Спуск с перевала: 30-45° снежный склон (связки, одна 30 м дюльферная веревка до бергшрунда).	Утром облачно, днем и вечером ясно
03.08	23	Пик. Кичеборду плато	4930m	-	-	-	Принудительная дневка.	Облачно, дождь
04.08	24	Пик. Кичеборду плато - пер. ВГУ-400 (3А) - лед. Айланыш - р. Айланыш	4930m 4599m 4647m 3370m	+48m -1608m	7,9 км	10:15	Закрый ледник до перевала (связки), затем 30-55° снежный склон (связки), затем открытый ледник до ледопада, ледопад (одна 55 м дюльферная веревка), затем открытый ледник и морена.	Утром и вечером переменная облачность, вечером дождь
05.08	25	Р. Айланыш до слияние с р. Арчалытор	3370m 2751m	-619m	7,5 км	3:45	Морена, затем тропа.	Ясно
06.08	26	Р. Джеты-Огуз до слияние с р. Телеты	2751m 2534m	-217m	8,2 км	2:30	Луговая тропа.	Ясно

Итого километров 178,2 км, подъема - 9234 м, спуска - 9836 м.

3. Выводы и рекомендации

3.1 Резюме

Мы прошли поход шестой категории сложности в территории массива Куйлю и хребта Терской-Алатау в Тянь-Шане. В время похода мы прошли 11 перевалов (один 3Б и шесть 3А) и вззошли на пару красивых вершин: Обручева и Гедиминас Акстинас. Наш поход состоял из четырех этапов: два кольца в массиве Куйлю, проход в Терской-Алатау и еще один колец в этом районе. Один из самых интересных и впечатляющих элементов похода был проход всего перевала Снежная Фантазия (3Б) начиная с определяющей восточной стороны через главный нижний ледопад. К нашим сведением с востока так этого перевала не проходила до нас еще ни одна группа.

3.2 Общие примечания и рекомендации

План поход включал четыре этапа между забросками, в итоге чего нам не пришлось таскать тяжелых рюкзаков. Поэтому нам удалось выдержать хороший темп и пройти много технически сложных элементов. Хотя опыт некоторых участников перед походом был небольшой, успех похода завершила хорошая физическая и теоретическая подготовка. Для многих участников этот поход прибавил много нового опыта, что будет очень полезно в будущих походов .

Хотя Тянь-Шань знаменит своей плохой погодой, в этом году в большей части похода нас радовали довольно хорошие погодные условия, что облегчило прохождение некоторых походных элементов. Так как мы смогли лучше оптимизировать стратегию похода и сэкономить время на некоторых этапах.

Весной этого года выпало много снега, лето было очень жаркое и поэтому в реках было очень много воды. При такой высокой воде надо было быть особенно осторожными при переходах. Пару раз нам пришлось ждать следующего утра чтобы преодолеть пару рек. Из за тепла практически не замерзал верхний снежный слой и нам пришлось тропить в мокром снегу весь поход. Очень полезными оказались снегоступы, которых рекомендуем взять на любой сложный поход в Тянь-Шане. При условиях, когда было довольно тепло и много мокрого снега, себя оправдали пластиковые или синтетические двойные ботинки, которые мокли только из нутре, но не снаружи.

По плану руководитель первых трех этапов Донатас Зигмантас после спуска в альплагерь закончил поход, и последнему этапу успешно руководил Лауринас Марцинкус. Вес поход был пройден по изначальному плану, только в последнем этапе из за плохих условий пришлось отказаться от восхождения на вершину Каракола.

Еще одно важное замечание: хотя было очень много снега, особенно в районе

Куйлю, очевидной лавинно опасности мы не наблюдали. Снег везде был в твердом однородном слое. Лавинных щитов, как самих лавин во время похода не наблюдали, хотя старых лавинных следов видели много. В основном из за таких особенных условий, нам удалось спуститься с определяющей стороны легендарного перевала Metallurg, повесив всего три с половиной веревок. Но в будущем обязательно надо обратить внимание на опять же легендарную лавинно опасность этого перевала и стратегически обдумать его прохождение.

4. Техническое описание маршрута

Liepos 12 d. (1 žygio diena)

Atvažiavom iki tilto per Ryt. Kuiliu, nors vairuotojas norėjo mus paleisti dar prieš kokius 15 km prie kito tilto. Teko jį įtikinti, kad mes ne taip tarėmės. Išsilaipinom su visa manta 17.15. Šalia, prie upės, paslepiam jau suruoštą užmetimą trečiam ratukui. 18.20 pajudame, pradžioje pereiname tiltu per Ryt. Kuiliu upę, o tada kitu tiltu per Karator upę.

Kelias palei Kuiliu upę

Tiltas per Ryt. Kuiliu upę

Prie Ašutor ir Karakaltor upių santakos matosi didelis kišlakas. Toliau einame dešiniu Ryt. Kuiliu upės krantu žemyn. Praeinam vieną intaką (Mansyntaš), kuriame labai purvinas vanduo. Kiek paėję toliau, randame prasifiltravusio vandens šalia pagrindinės vagos. Stojam nakvynei 19.20. Oras puikus, šilta. Aukštis 3111 m.

Liepos 13 d. (2 žygio diena)

Budintieji keliai 6.00, o išeiname 8.00. Per vieną praėjimą žolėtais šlaitais pasiekiamo slėnio išplatėjimą, kur į Vak. Kuiliu upę įteka Bordutor. Čia susitinkame pora vietinių vyrų, kurie stato tvartą. Jie papasakoja, kad orai buvo iki šiol prasti, bet dabar puikūs. Pajudam tolyn, sukam į dešinę ir žolėtais šlaitais kylame kairiu krantu.

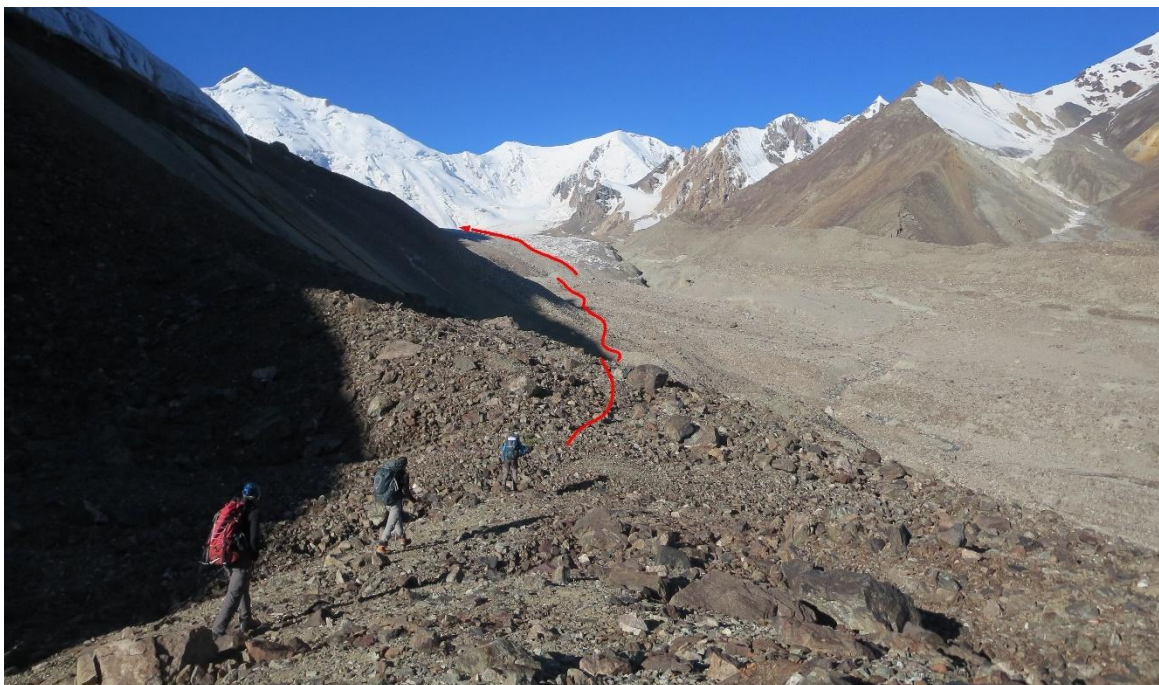

Bordutor upės slėniu kylame aukštyn

Visą laiką kylame iki nuobirynų. Pietauti stojame prie skaidraus upeliuko, jau praėję didesnį intaką, kitoje slėnio pusėje. Po pietų toliau kylame kairiu Bordutor upės krantu, kol upė išplatėja. Bandom rasti sausą praėjimą per upę, bet nerandame. Užsidedame lengvą avalynę (populiariausi kroksai) ir lengvai perbrendame išsišakojusią upę. Tada taku kylame nuobirynu aukštyn, kol išeiname į didžiulį lauką. Čia yra skaidraus vandens. 15.15 stojame nakvynei. Kas siuva ar taisosi sniegžengius, kas šiaip ilsisi. Aukštis 3671 m. Dieną buvo kiek debesėlių, o vakare – visiškai giedra.

Liepos 14 d. (3 žygio diena)

Budintysis atsikelia 5.30. Pavalgom, pabaigiam tvarkyti užmetimą. Remigijus L., Vygis, Laurynas ir Donatas 7.30 išeina link Vak. Bordu ledyno.

Nešame maistą antram ratui. Tolumoje – Vak. Bordu ledynas

Traversuojame nuobirynus, taikom link ledyno liežuvio. Ant jo užlipam per dešinėje esančią moreną. Toliau einame daugiau mažiau ledyno centru. Puikiai matosi Vak. ir Ryt. Amundseno perėjos. Rytinė perėja viršuje labai stati, o Vakarinė lėkštesnė, bet jos šlaitas – dvigubai ilgesnis. Toliau prieiname posūkį į kairę. 9.40 prieiname užmetimo vietą. Jį paliekame prie morenos. Dar žvalgome Ryt. Amundseno perėją.

Vaizdas žvelgiant nuo Vak. Bordu ledyno

Atgal išeiname 10.10. Einame daugiau mažiau tuo pačiu keliu, kaip ir atėjome. Prieiname savo stovyklą 11.20. Čia tvarkomės, valgome pietus ir jau su lengvesnėmis kuprinėmis 12.50 pajudam aukštyn.

Kelias link Bordu perėjės nuo nakvynės vietos

Einame, laikydamiesi dešinės, bet kiek kairiau nubyrėjusių serakų. Ėjimas per moreną kartais geras, kartais nepatogus, nes morena apsinešusi smulkiais akmenukais. Apie 13.45 prieiname gan statų ledo šlaitą, užsidedame kates. Pradžioje traversuojame kairėn, po to lipam tiesiai aukštyn. Taip prieiname pagrindinį ledyną. Čia jis atviras. Dešinėje (ėjimo kryptimi) nemažai plyšių, todėl traversuojam ledyną kairėn link dešiniojo borto. Ledynas po truputį užsidaro. Sniegas visur ištežęs, susirišam visi šešiese viena virve ir kylam kai kur brisdami prie dešiniojo borto. Prieš išlipdami į mažą plato pastebime gan lygią moreną ir ant jos 15.30 stojame.

Prieš Bordu perėją

Pavakary dar visi kartu nueiname išžvalgyti Bordu perėjės. Perėjės šlaitas ir galimi pakilimo variantai puikiai matosi. Visą dieną oras nuostabus, tik kiek karšta, nes praktiškai nėra vėjo. Aukštis 4140 m.

Liepos 15 d. (4 žygio diena). Bordu per. (2A*, 4450 m)

Pirmas ryšys (trejetas) išeina 7.20, antras – 7.40. (Beveik visame žygyje ryšiais ėjome trejetais). Judam gan sparčiai sušalusia sniego pluta. Per 25 min prieiname Bordu perėjos pakilimo šlaitą. Toliau judame ryšiais su lazdomis. Kai statumas pasiekia 40–45°, išsitraukiam ledkirčius. Susirenkam visi užkimštame bergšrunde, vietos užtenka visiems. Toliau pirmas lipa be kuprinės su apatine sauga ir muša pėdas. Kaip tik užtenka vienos 55 m virvės iki perėjos viršaus. Visi likusieji žumaruoja aukštyn ant perėjos balno. Remigijus B. ir Donatas labai lūžta per plutą, todėl tenka murkdytis tranšėjoje, o kitiems, lengvesniems komandos nariams, sekasi kiek geriau. Apie 10.50 visi susirenkame ant perėjos žemiausio balnelio.

Vaizdas nuo Bordu perėjos. Tolumoje kairėje – Karakolo ir Džgito viršūnės

Perėjos aukštis apie 4450 m, taigi aukščiau nei parašyta aprašymuose. Turo nerandame. Į pietinę pusę visur kabo karnizas. Jis mažesnis prie uolų, vakarinėje pusėje. Ten su pagalbiniu 8 m turėklų nutraversuojame. Pralaužiamo karnizėlį, randame gerą ledą ir pasikabinam trumpą 15 m turėklą įstrižai į kairę. Ten patenkame į sniego/ledo kuliarą.

Ant Bordu perėjios turėjome pralaužti karnizą

Turėklo virvę nusiimame su išsisukančiu ledsriegiu. Kuluare kabinam vieną 55 m virvę, kuri pradžioj eina įstrižai į dešinę, o tada daugiau mažiau tiesiai žemyn iki nuobiryno, besislepianč už kuluaro krašto. Toliau nueiname su katėmis, pasisaugodami ledkirčiais. Iki perlinkimo virvę nusitraukiam su išsisukančiu ledsriegiu, po to virvės ištraukimui paliekam ant perlinkimo kilpą.

Nusileidimas nuo Bordu perėjios

12.00 susirenkame apačioje ant visiškai uždaro ledyno su labai daug sniego. Pluta praktiškai nebelaiko. Užsidedame sniegžengius ir judame lėkštu ledynu žemyn. Kai kuriems sniegžengiai vis krenta, tai tenka stoviniuoti ir taisyti. 13.00 prieiname morenas/nuobirynus. Nusiimame sniegžengius ir kates ir valgome pietus. Išeiname 14.35, traversuojame dideliais nuobirynais į dešinę link Ekičat ledyno viršaus. Per 20 min išeiname ant lygaus ir atviro ledyno, juo žingsniuojame aukštyn.

Kelias link Ekičat ledyno

Vienas iš komandos narių jaučiasi nelabai gerai, todėl judame gan lėtai. 15.50 stojame po centriniu ledokričiu labai gražioje vietoje tarp ledo gūbrių. Visą dieną giedra, tik vakare užplaukia debesėliai. Aukštis 4263 m.

Keliaujame link Tomičej perėjos. Priekyje matosi centrinis ledokritis

Liepos 16 d. (5 žygio diena). Tomičej per. (3A*, 4750 m)

Išiname ryšiais 7.20, lipam ledu mažą (apie 150 m) ledokritį daugiau mažiau per vidurį. Kur stačiau pasidarom slenkančią saugą ant ledsriegių.

Ledokrityje pakeliui į Tomičej perėją

Per 40 min užlipam ant lygaus ledyno. Plyšių yra, ledynas uždaras su daug sniego. Užsidedam sniegžengius ir judam ledynu link cirko. Ledynas sukasi, ir pasimato Tomičej perėja.

Sniego laukuose, tolumoje dešinėje – kelias į Tomičej perėją

Iki jos prieiname 10.45. Per 15 min su sniegžengiais užlipame ant balnelio, aukštis 4778 m. Randame turą ir raštelį. Valgome pietus, ruošiame nusileidimą. Diena daugiausia giedra su debesėliais. 12.20 pradėdame leisti turėklais truputį įstrižai į kairę.

Nusileidimas nuo Tomičej perėjos, fone – Amundseno viršūnė

Šilta, girdisi, kaip kažkur krenta ledai. Ant perėjos šlaito sniego nemažai, bet jis drėgnas ir labai susigulėjęs, taigi lavininio pavojaus nėra. Tačiau, kartas nuo karto nuo viršūnėlės, esančios kairėje nuo mūsų, nurieda akmenys. Besileisdami pakabiname septynias virves po 50 m (stotims tik ledsriegius). Šlaito statumas iki 60°. Paskutinės virvės vos užtenka, kad peršokti apačioje esantį bergšrundą. Paskutinis nusileidžia po bergšrundu 14.20.

Nusileidimas nuo Tomičej perėjos. Vaizdas nuo Vak. Bordu ledyno

Nuo čia, susirišę 45° šlaitu sniegu leidžiamės žemyn. Šlaitas greitai išlėkštėja ir įsilieja į ledyną. 15.00 susirenkame prie didelio akmenų, kur jau negali pasiekti jokie nuriedantys akmenys. Truputį pailsėję, statome palapines netoli upelio. Remigijus L., Vygis ir Donatas nubėga žemyn paimti užmetimo, darydami lankstą per kairę pusę, nes dešinėje – didžiuliai plyšiai. Kol jie grįžta, likę komandos nariai perkelia palapines į kitą vietą, nes seną užlieja išsiplėtęs upelis. Apsiniaukę. Pavalgius vakarienę ir sulindus į palapines, pradeda lyti. Aukštis 4329 m. Nakvojant visai netoli Tomičej perėjos ant ledyno kiek aukščiau nei Ryt. Amundseno perėjos pakilimo šlaito pradžia.

Liepos 17 d. (6 žygio diena) Ryt. Amundseno per. (3A*, 4700 m).

Išiname ryšiais 7.30. Pradžioje einame mūsų ištryptu sniegžengiais taku, kurį vakar padarėme, eidami paimti užmetimo. Tada pasukame kairėn link Ryt. Amundseno perėjos šlaito ir darydami giliame šlaite pėdas užlipame iki bergšrundo. Pastebime, kad ir ryte šlaitas tam tikrose vietose (daugiausia kairėje pusėje) yra apšaudomas akmenimis. Mes tų vietų, suprantama, vengiame. Virš bergšrundo gryo ledo šlaitas. Toliau pirmas lipa su apatine sauga be kuprinės. Iš viso pakabiname septynias virves po 50–53 m, taigi šlaito ilgis apie 350 m, o statumas iki 60°. Lipame truputį įstrižai kairėn. Pradedame šlaito centre, o pabaigiame kairėje jo pusėje. Pirmojo kuprinę dažniausiai užsitraukiame virve, o viename etape Remigijus L., nusileidęs ją užneša. Su kuprinėmis lipasi gan sunkiai, nes lipimas reikalauja sunkaus fizinio darbo (>4500 m aukštyje), o mūsų aklimatizacija dar nėra optimali. Belipant dangus užsitraukia, truputį pasnyguriuoja. 14.00 susirenkame visi ant Ryt. Amundseno perėjos balno.

Pakilimas į Ryt. Amundseno perėją

Ryt. Amundseno perėjos balnas

Žvelgiant nuo Ryt. Amundseno perėjos. Nakvynės vieta ir kelias iki užmetimo(geltona spalva)

Čia pučia stiprus vėjas, bet nuo jo galima pasislėpti, nulipus į kitą (pietinę) pusę prie turo. Ture randame 1979 metų raštelį, paliktą Temirtau miesto klubo „Magnit“. Nuostabu, kad raštelis išsilaikė. Jame aprašytas pirmasis perėjos praėjimas taip pat iš sunkiosios šiaurinės pusės. Leidimuisi nuo perėjos paeiname truputį balnu į vakarus, kur baigiasi uolos ir yra gražus snieginis šlaitas. Ryšiais iki 40° statumo ir apie 200 m ilgumo šlaitu nusileidžiame iki išlėkštėjimo. Čia 15.30 valgome pietus ir truputį džiovinamės, nes oras vėl gražus, ir šviečia saulė. 16.50 su sniegžengiais uždaru ir labai lėkštu ledynu pajudame žemyn. Sniego labai daug, ir plyšių visai nesimato. Net su sniegžengiais kartais smingame iki kelių. Prieš 18.00 prieiname ledokritį. Pagal senus aprašymus jis turėtų būti lengvai praeinamas centru. Deja, čia prieš mus atsiveria dideli plyšiai. Todėl žvalgome ledokritį tiek kairėje tiek dešinėje pusėje.

Ledokričio praėjimo kelias leidžiantis nuo Ryt. Amundseno perėjos

Susirišę pradedame leisti kairiu ledokričio kraštu, apeidami plyšius. Kur ledas pastatėja iki 45°, lipame tritakčiu. Po to traversuojame į dešinę ir apačioje išeiname į ledokričio centrą. Čia ledynas išlėkštėja, ir mes nusiimame kates ir susirenkame ryšio virves. Truputį pasileidžiame ir 19.10 stojame ant kairiosios morenos prieš ledokritį, vedantį link Ryt. Karator perėjos. Apsiniaukę, aukštis 4123 m.

Liepos 18 d. (7 žygio diena)

Matyt todėl, kad nuo pat žygio pradžios nenusileidžiame žemiau 4000 m, kai kuriuos komandos narius sistemingai kankina nestiprūs aukščio ligos požymiai, kaip galvos skausmas ir apetito nebuvimas. Todėl iš vakaro nusprendžiame šią dieną pasileisti žemiau pusės dienos poilsui.

Kelias žemyn į slėnį ir ateinančios dienos maršrutas link Ryt. Karator perėjos

Neskubėdami susitvarkome ir išeiname 8.50. Leidžiamės prisilaikydami kairiojo ledyno borto nuobirynais, kurie, deja, nėra patogūs. Kur ledynas pasuka į kairę link rytų, nusileidžiame prie Terekty upės. Paeiname palei ją į rytus, kur atsiveria platus slėnis ir upė išsidalina į daugelį atšakų. Jau 11.00, tad vandens upėje pakankamai daug. Nusprendžiame bristi į kitą pusę. Tai padarome susikibę po tris. Už 5 min ėjimo nuo upės pasiekiamo skaidrų ežeriuką. Prie jo stojame poilsio pusdieniui 11.50.

Poilsio pusdienis prie ežerėlio

Poilsio diena prie ežerėlio. Tolumoje pažymėtas kelias link Ryt. Karator perėjos

Ežeriuke maudomės, plaunamės drabužius, ir kai leidžia oras, džiovinamės daiktus. Mat protarpiais šviečia saulė, o protarpiais lyja. Turbūt paprastesnis nusileidimas būtų prisilaikant pagrindinės ledyno dalies (dešinioji, tarp didelių morenų), toliau leidžiantis dešiniu ištekėjusios pagrindinės Terekty upės krantu iki pat „mūsų“ ežeriuko. Nakvynės aukštis 3708 m.

Liepos 19 d. (8 žygio diena)

Vakarykštis poilsis pasiteisino. Praėjo galvos skausmai ir kiti nemalonūs pojūčiai. Keliamės, kaip visada, išeiname 7.30. Einame dešiniu Terekty upės krantu. Netrukus prieiname didesnę dešiniąją intaką, kuris stačiai per akmenis krinta šlaitu. Jį pereiname ir peršokinėjame akmenimis. Einame toliau nuobirynais ir prieiname kairėje pusėje esančio ledyno liežuvį (dešiniausią orografiškai). Iš pradžių kylame palei jį morenomis ir akmenimis, tada užsidedame kates ir 45° ledu užlipame ant ledyno viršaus ir einame juo toliau.

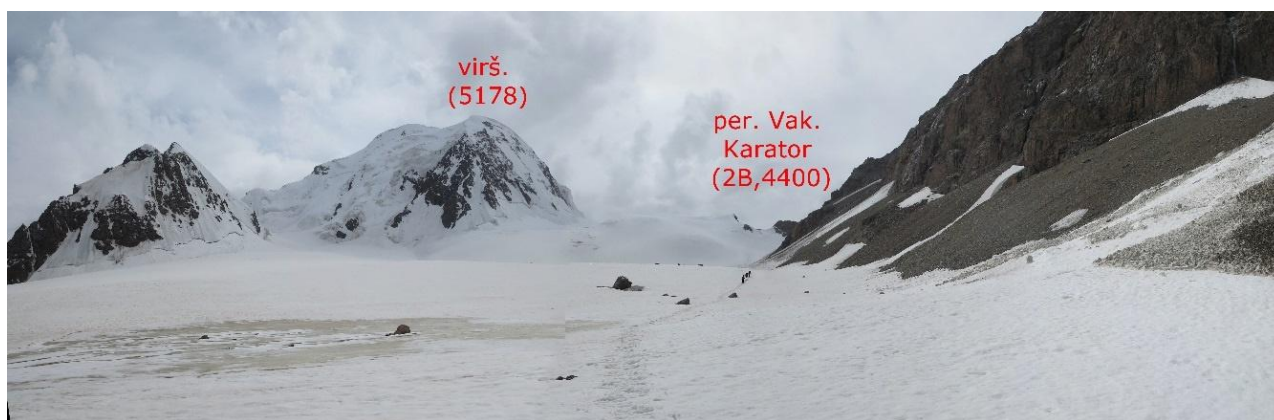
Status pakilimas link Karator perėjų, kurį praeiname pro šalį

Pakeliui praeiname kairėje (ėjimo prasme) kabantį ledynuką, kuris irgi veda link Karator perėjų. Truputį paėję aukščiau prieiname iki didesnio ledokričio pradžios. Išeiname į žvalgybą, nors ir žinome, kad ankstesnės grupės lipo ar leidosi per dešinę pusę, kur ledokritis prisispaudžia prie uolų stačiu nuobirynu, byra akmenys. Vis tik 10.30 išeiname dešiniu kraštu (ėjimo kryptimi). Kur byra daug akmenų, pasikeisdami vienas trejetas greitai prabėga, o kitas stebi. Virš byrančios vietos susirišam ir lipam ledo šlaitais, kur stačiau, įsukame ledsriegius slenkančiai saugai. Pereiname keletą ledinių tiltų ir lipame į beveik vertikalią 3 m ledo sienutę.

Ledokrityje pakeliui į Ryt. Karator perėją

Čia pakabinam trumpą turėklą. Toliau einame akmenimis, kurie dengia ledą prie kairiojo borto. 12.20 išlipame į gan lėkštą ledyną. Jis pradžioje pusiau atviras, o po to visai užsidaro, todėl einame ryšiais. Po 15 min prieiname iki vietos su dideliais plokščiais akmenimis ir stojam pietums. Pradedama lynoti. Išsitempiam tentą ir po juo užkandžiaujam.

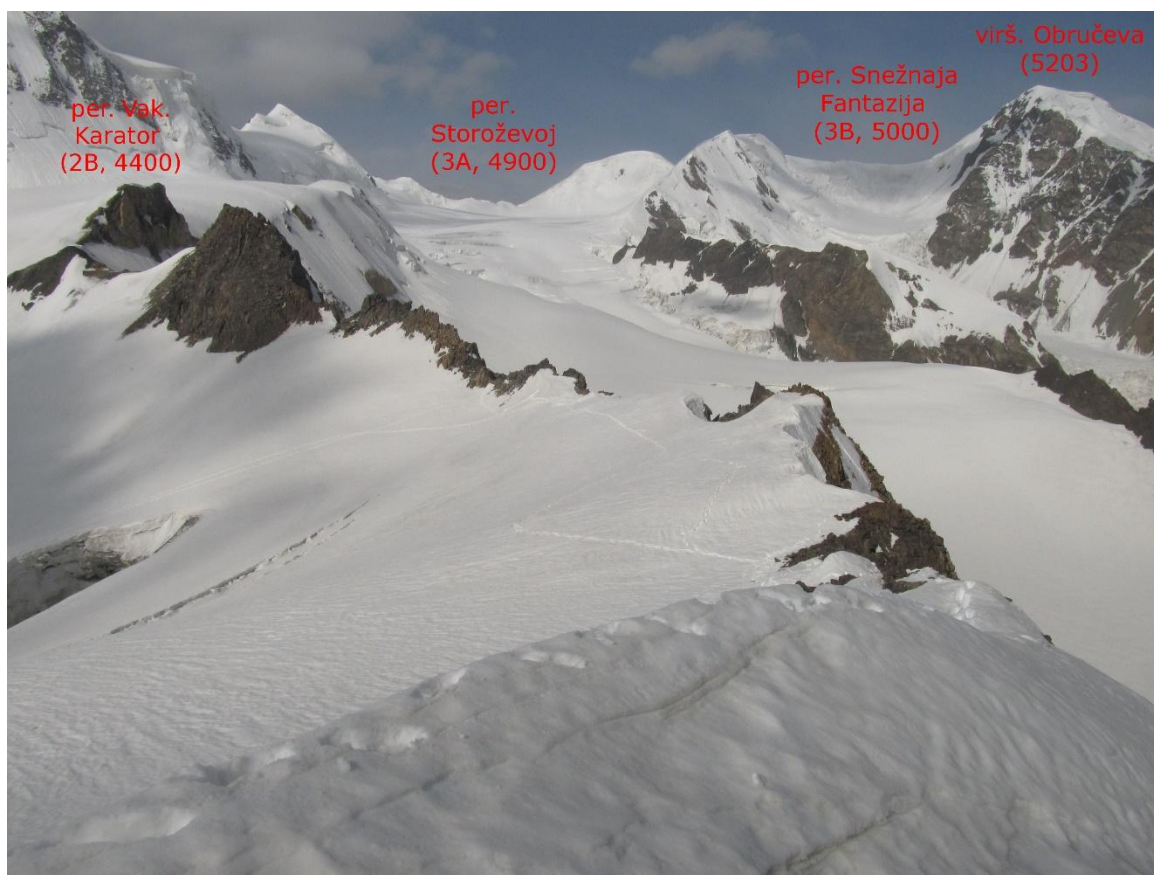

Įveikus ledokritį prasideda sniego laukai. Tolumoje – Vak. Karator perėja

Prasideda audra su griaustiniu – tai sninga, tai kruopas beria. Mes ją pratūnome po tentu. 15.45 išeiname su sniegžengiais ir 17.00 stojame ant Ryt. Karator balno, 200 m į vakarus nuo pačios perėjos. Aukštis 4582 m. Pučia stiprus vėjas, protarpiais sninga. Vėjas nenurimsta visą naktį, gan šalta.

Liepos 20 d. (9 žygio diena). Ryt. Karator per. (3A, 4600 m)

Iš ryto susiruošiame ir išeiname balnu link perėjos, ant kurio atsiduriame 8.20. Rašome raštelį ir žvalgome nusileidimą. Randame senas kilpas, čia pat pakabiname savas. Pradedame leistis 8.50. Pirmi 45 m – per 60° statumo uolas. Stotis tiesiai po jomis, dešiniau kuluaro, kur nekrenta akmenys. Toliau lediniu kuluaru, padengtu 10 cm sniego, leidžiamės truputį įstrižai į kairę. Ant ledsriegių pakabiname dar 3 virves po 50–53 m, šlaitas 50–55°. Pirmai virvei nusiimti bandom panaudoti senas kilpas, kurios tiek šerpetotos, kad virvė niekaip neišsitraukia. Tenka lipti atgal žumaru ir kabinti savo kilpą, per kurią virvė lengvai išsitraukia. Kitas tris virves nuimame su išsisukančiu ledsriegiu. Paskutinė virvė išveda į 45° šlaitą su daug sniego. Toliau einame pasisaugodami ledkirčiais. Praeiname du bergšrundus, aukštesnis didesnis, apatinis – siauresnis. Abu daug kur užkimšti sniegu. Visi nusileidžiame 11.40.

Žvelgiant nuo Ryt. Karator perėjos

Nusileidimas nuo Ryt. Karator perėjos

Nusileidimas nuo Ryt. Karator perėjos

Toliau kas su sniegžengiais, kas be jų paeiname apie 1 km lėkštu pusiau uždaru ledynu iki kol jis pradeda lenktis. Čia užsiropščiame į moreninę kišenę stovyklai 12.30. Vieta nuostabi, atsiveria vaizdas į du įspūdingus ledokričius ir Obručeva viršūnę. Kišenėje neužpučia vėjas, ir ant juodų akmenų viskas puikiai džiūsta. Pavalgome pietus, ir Laurynas, Remigijus L. ir Donatas išeina į apatinio Sniežnaja Fantazija ledokričio žvalgybą. Pirmiausia, aišku išstudijuojam galimus lipimo variantus iš stovyklavietės vietos. Pirmiausiai pasileidžiam apie 120 m ir išeinam į ledinių gūbrių landšaftą po ledokričiu. Čia su katėmis lipame/laviruojame ledokričiu aukštyn. Statesnėse vietose lipame tritakčiu. Stebime suaižėjusius ledinius bokštus, kurie grėsmingai stūkso virš mūsų. Tačiau per visą žvalgybos laikotarpį nepastebime jų griūvimo, nors ledo nuobirynu vietomis matosi. Turbūt ledai byra daugiausia naktį, kai temperatūra nusileidžia iki -4°C , kai ledo išsiplėtimas didžiausias. Virvę nešamės su savimi, bet jos neprireikia. Išžvalgome 2/3 ledokričio iki 4400 m. 17.00 grįžtam į stovyklą. Kiek debesuota, bet saulė dažniausiai prasišviečia. Stovyklavietėje šilta ir malonu. Aukštis 4044 m.

Liepos 21 d. (10 žygio diena)

Išeiname 7.30, greitai nusileidžiame ledynu iki ledokričio papėdėje esančių ledo gūbrių su ežeriukais. Užsidedame kates ir ryšiais vakar numatytu keliu savo pėdomis kylame ledokričiu.

Maršrutas į perėją Sniežnaja Fantazija

Apatinė ledokričio dalis nėra labai sutrūkinėjusi, todėl kylame gan greitai. Keliose vietose panaudojame slenkančią saugą ant ledsriegių. Apie 10.00 prieiname ledinius bokštus, iki kurių buvome nuėję vakar. Pasislepiame už ledinės sienos nuo galimų ledo griūčių. 10.30 Vygis, Laurynas ir Donatas susiriša virve ir išeina į tolesnę žvalgybą. Vaikštom zigzagais tarp ir ant ledinių bokštų ir sienų. Kadangi labai daug sniego, nesimato plyšių. Apie 11.30 išeiname į išlėkštėjimą virš ledokričio. Deja, čia labai daug didelių plyšių, kurių visai nesimato, tenka juos atsargiai „išminuoti“. Einame link ledyno kairiojo krašto (į dešinę). Jį pasiekiame 12.15, aukštis 4460 m. Grįžtam tuo pačiu keliu ir apie 13.30, truputį užkandę (davinukais), susirišę pajudame jau su kuprinėmis tuo pačiu keliu. Vienoje vietoje pakabinam statmeną 15 m turėklą, kitoje – įtempiam 12 m horizontalų turėklą ir dar poroje vietų įsukame ledsriegius slenkančiai saugai. 14.45 mes jau virš ledokričio, ledyno pakrašty. Čia netoliese šlaite bėga vanduo. Pietaujame ir po valandos susirišę ir su sniegžengiais jau einame lygiu uždaru ledynu link antros ledokričio pakopos. Sustojame 16.30 ir rengiame stovyklavietę lygioje vietoje apie 1 km iki antros ledokričio pakopos pradžios. Daugumą dienos giedras oras, be vėjo. Aukštis 4302 m.

Ledokrityje

Žvalgyba

Ledokrityje

Išlėkštėjimas virš pirmos ledokričio pakopos. Tolumoje – antra ledokričio pakopa

Liepos 22 d. (11 žygio diena) Sniežnaja fantazija per. (3B, 5000 m)

Pajudame, kaip dažniausiai, 7.30. Susirišame ir per 15 min pasiekiame antros ledokričio pakopos apačią. Pradžioje kylam pribyrėjusių ledų ir sniego pakraščiu kairėje pusėje (ėjimo prasme). Tada einame per ledo lentynėles į dešinę. Čia pakabiname 15 m turėklą, užlipame ant vienos iš ledo sienų ir einame į kairę. Visur daug sniego, reikia atidžiai žiūrėti, kad neįkristi į plyšius, todėl judame lėtai. Dar padarę vieną vingį į dešinę, prieiname prie pat ledokričio pakopos viršaus. Reikia tik pereiti užsnigta ledo sangrūdos tiltelį ir prasikasti į tolygų ledyną. Pirmas eina su sauga ir pakabina 10 m turėklą ant ledkirčio. Tada visi užlipa su kuprinėmis, visi susirenka viršuje 10.30. Aukštis 4750 m.

Antrosios ledokričio pakopos ir perėjos įveikimo maršrutas

Antrosios ledokričio pakopos viršuje

Link viršutinio perėjos pakilimo šlaito einame susirišę ir su sniegžengiais. Matosi du lipimo variantai. Pirmas – dešiniau gražus pakilimo šlaitas su 60° pastatėjimu viršuje, ant kurio reiktų pakabinti apie tris virves, kitas variantas – kairiau, kur galima pakilti daug aukščiau iki kol reikia kabinti virves. Nutariame eiti kairiau ir pakylame gan aukštai su sniegžengiais.

Kelias į Sniežnaja fantazija perėją įveikus antrąją ledokričio pakopą

Kur statumas pasidaro apie 50°, pirmas lipa be kuprinės, bet su sniegžengiais ir pakabina 40 m turėklą. Sniego tikrai daug net ir ant pakankamai stačių šlaitų. Visi kiti su kuprinėmis irgi lipa su sniegžengiais. Toliau ryšiais lipame labiau dešinėn ir po truputį išlipame į perėjos balną pačiame kairiame krašte. Susirenkam viršuje 14.00. Valgom pietus, truputį pasileidę atgal į ledinę kišenę, kur mažiau užpučia vėjas. 15.10 visi šešiese susirišam viena virve ir be kuprinių patraukiame perėjos balną link Obručeva viršūnės. Sniego visur pakankamai daug, tai nereikia net slenkančios saugos. Praeiname Snieginės Fantazijos perėjos turą. Per 50 min užlipame ant viršūnės (aukštis – 5203 m).

Žvilgsnis į rytus nuo Obručeva viršūnės

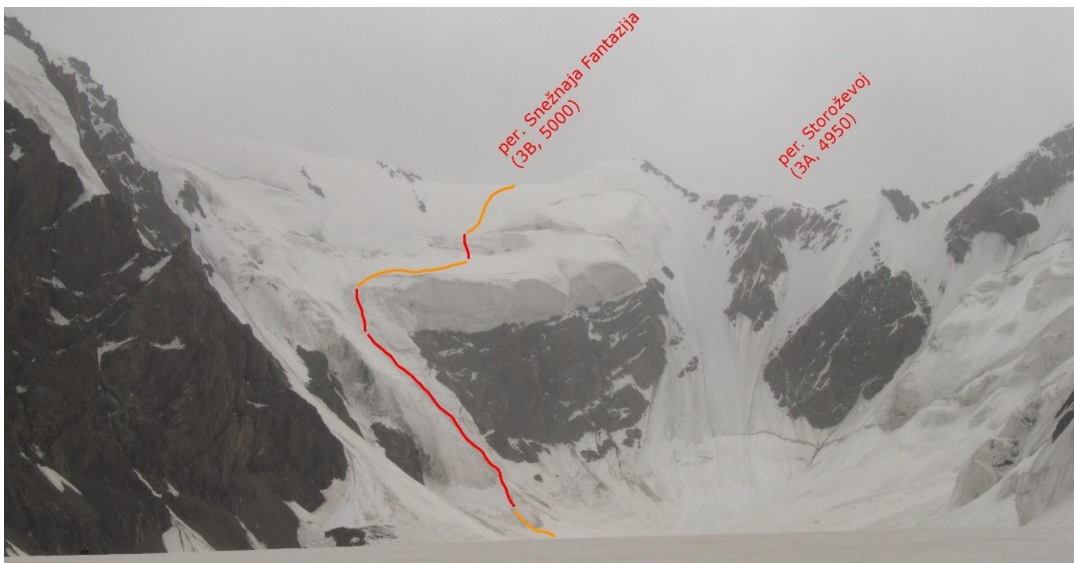
Čia irgi turas, paimam raštelį ir paliekam savo. Panorama matosi neblogai, bet toli horizonte visose pusėse debesys arba migla. Po 20 min leidžiamės žemyn ir apie 17 val. mes jau prie savo kuprinių. Stovyklavietę rengiame piečiausiame balno kampe. Išsikasam aikšteles ir pasidarom sienes. Oras permainingas. Kartais giedra, o kartai pasnyguriuoja. Aukštis apie 5030 m.

Grįžtant nuo viršūnės

Liepos 23 d. (12 žygio diena)

Išeiname 8 val. Pradedame ryšiais leisti pietinėje balno pusėje. Ledas padengtas nuo 10 iki 20 cm sniego sluoksniu. Pradžioje statumas apie 35°, po to pastatėja iki 50°. Sniego čia mažiau ir leisti tritakčiu darosi pavojinga. Kabinam 40 m turėklą ant ledsriegio iki didelės lentynos apačioje. Ji nestati ir su daug sniego. Vėl einame ryšiais į dešinę, kol lentyna ir bergšrundas jos apatiniame pakraštyje nesusilieja su šlaitu, besileidžiančiu nuo perėjos balno centro. Šiuo pagrindiniu šlaitu, kurio statumas yra nuo 45 iki 55°, leidžiamės toliau.

Nusileidimo nuo Sniežnaja fantazija perėjos. Vaizdas žvelgiant nuo Ryt. Ašutor ledyno

Pakabinam šešias virves ant ledsriegių po 50 m. Apačioje pataikome į 45° šlaitą pribyrėjusį daug sniego. Jis žemiau išlėkštėja į ledyną. Visi nusileidžia iki šlaito apačios 11.10. Susirišam, truputi paėję žemyn, kur išlėkštėja, užsidedam sniegžengius ir leidžiamės tolygiu ledynu žemyn.

Leidžiamės nuo Sniežnaja fantazija perėjos. Apačioje – kelias per Ryt. Ašutor ledyną

Ryt. Ašutor ledynas uždaras su labai daug sniego, net sniegžengiai kartais sminga. Iškart po dviejų ledyno atšakų susilieimo, prieš posūkį į dešinę, 12.30 stojam pietauti. Vandens susirandam po šlapiu sniegu. 13.40 pajudam tolyn, sniego greitai pamažėja ir mes nusiimam sniegžengius. Bandom eiti ledyno viduriu, tačiau čia labai daug plyšių. Jie užkimšti sniegu, nors ledynas ir pakankamai lėkštas. Tenka daug laviruoti kairėn dešinėn.

Ryt. Ašutor ledynas

Prie kabančio ledynuko iš dešinės pusės plyšių smarkiai sumažėja, ir mes pasileidžiame žemyn žymiai greičiau. Apie 4100 m aukštyje ant ledyno prasideda ledo kalneliai ir netvarkingos morenos. Prie dešiniojo ledyno borto teka upė. Žvalgome variantus tolesnius nusileidimo variantus. Kadangi žinome, kad kitos grupės leidosi dešiniu upės krantu, randame ir pereiname sniego tiltelį per upę ir užlipame ant dešinio borto morenų/nuobirynų. Šiame šlaite ėjimas labai chaotiškas – aukštyn, žemyn.

Nusileidimo kelias nuo Ryt. Ašutor ledyno

Nusileidus iki ledyno pabaigos, į dešinę upės pusę tektų pereiti šiais ledais

Akmenimis pereiname porą įtekančių upelių. Ne visi upeliai pažymėti topografiniame žemėlapyje. Ši vasara labai šilta, todėl visur teka daug vandens. Apie 17.20 prieiname didesnę dešiniąją įtaką iš ledyno (topografiniame žemėlapyje aukštis 3900 m). Mums žiūrinėjant perėjimo akmenimis variantus, kažkur aukščiau nuslenka nuošliauža, vanduo pasidaro tamsiai rudas ir jo ženkliai padaugėja. Nerizikuojame brįsti, ir 18.00 išsilyginame aikšteles prie Ryt. Ašutor upės vagos. Čia pat iš po morenų išbėga švarus upelis. Žolytės teks palaukti iki rytojaus. Aukštis 3800 m.

Liepos 24 d. (13 žygio diena)

Atsikeliamo truputį vėliau nei įprasta, išeiname 8.00. Lengvai pereiname upę akmenimis, vandens bent du kartus mažiau. Einame nuobirynais, labai nekildami. Prieiname upės prispaudimą, lipame apie 50 m į viršų. Čia jau daug žolės ir dygių krūmų. Einame gan lygiu reljefu, bet niekur nesimato vandens. Toliau alpinėmis pievomis 50–100 m virš upės leidžiamės žemyn. Praeiname Ašutor ir Ryt. Ašutor santaką, čia labai išplatėję lėkšti slėniai, bet mes pasiliekame aukščiau ant žolėtų šlaitų. Stojame pietauti 11.50 už paskutinio žemėlapyje pažymėto dešiniojo intako apie 3 km iki santakos. Šlaite yra nemažai besisunkiančių skaidrių upelių. Po pietų per 45 minutes nusileidžiame iki santakos. Deja, normalaus tilto per Ašutor upę nebėra, yra tik mažytis sulūžęs lieptas, užmestas ant akmens. Vėliau, šalia gyvenantys piemenys minėjo, kad tuo tilteliu niekas nevaikšto. Ir nenuostabu, nes lieptas kitoje pusėje atsiremia ne į taką, o į statų šlaitą.

Sugriuvęs lieptas per Ašutor upę

Vanduo Ašutor upėje tamsiai rudas. Užsukame pas čia gyvenančią gausią piemenų šeimą, kurios amatas – ganyti jakus (virš 500), karves, arklius ir avis. Pasirodo visi šeimos vyrai taip stipriai išvakarėse pašventė, kad dabar serga ir net neatsikelia su mumis pabendrauti. Mus priėmė brandaus amžiaus moteris ir pavaišino airanu. Pasisvečiavę nuėjome iki mūsų užmetimo vietos prie Karator ir Ryt. Kuiliu upių santakos. Užmetimą suradome saugų. Pasvarstėme galimybę kilti kairiuoju Karakoltor upės krantu, nes kitos grupės minėjo, kad ten matosi neblogas takas. Tačiau toje pusėje yra ir du dideli intakai, kuriuos, neaišku, kaip sektųsi pereiti. Todėl nusprendžiame apsistoti prie Ašutor upės tiltuko ir laukti ryto. Grįžtame su užmetimu ir 16.00 pradedame kurti stovyklą. Mus, aišku, aplanko būrys vaikų, po to dar vienas vyriškis atneša šviežiai keptos duonos (lavašų), kurią mes su didžiausiu pasigardžiovimu su medumi suvalgome. Oras – apsiniaukę, kartais lietutis padulkia. Aukštis 3374 m.

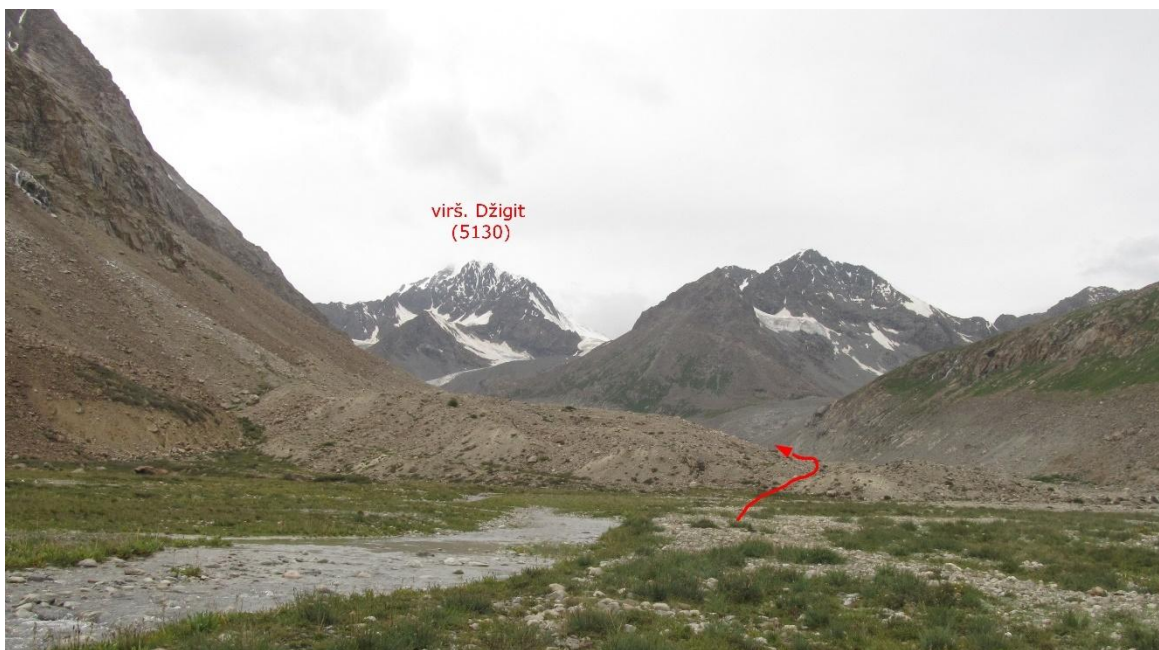
Liepos 25 d. (14 žygio diena)

Ryte atsikėlę 5.00 patikrinam Ašutor upės vandens lygį. Deja, jis nusileido gal tik trečdaliu. Lieptas vis dar atrodo labai nepatikimas ir nesaugus. Visi susitvarkom ir 6.00 žvalgom perbridimą per Ašutor upę žemiau pasroviui, netoli jo santakos su Karakoltor. Trise pabandome bristi, kur upė išsišakoja į dvi didesnes atšakas. Nusprendžiame, kad bristi visiems su kuprinėmis bus per daug pavojinga. Nueinam paprašyti pagalbos pas piemenis. Vienas piemuo su dviem arkliais perneša mus ir mūsų kuprines per brastos vietą, kuri pasirodo yra truputį aukščiau išsišakojimo. 8.00 valgom pusryčius ant pievelės ant dešiniojo Karakoltor upės kranto. Apie 9.00 išeiname šiuo krantu aukšty. Einame taku, kurį pusę kelio galima nesunkiai surasti, o kitą pusę jis išnyksta. Tenka kabarotis į žolinius šlaitus su akmenimis, kad apeiti upės prispaudimus. Slėnis labai gražus, daug krioklių, kvepia visokios žolės ir krūmai.

Keliaujame Karakoltor upės slėniu

Einant aukštyn apie 2 valandas lyja lietus. Sustojam pietų 11.45 vietoje, kur iš kalno sunkiasi gan didelis skaidrus upelis, o priešais, kitoje upės pusėje, matosi pirmasis didelis intakas. To intako vanduo krenta į Karakoltor įspūdingais kriokliais. Kaip ir minėta, kitoje pusėje kai kur matosi takas, tačiau du intakai, kuriuos reiktų kirsti neatrodo lengvi. Tuo tarpu dešiniame krante, kuriuo mes kėlėmės, teko praeiti tik vieną mažesnę intaką. Kai kas jį prabrido, kai kas jį peršokinėjo akmenimis. Iš pietų vietos pajudame 13.20 ir per du 40 min perėjimus atsiduriame už kelių šimtų metrų nuo ledyno liežuvio galo.

Užlipimo ant Vak. Karakoltor ledyno kelias

Mus jau kuris laikas džiugina Džigito viršūnės vaizdas. Pradedame kilti ledyno dešiniąja morena, kur daug didelių akmenų, kitur nestabilūs akmenys ant ledo. Taigi visur nelabai patogus ėjimas. Pirmai progai pasitaikius, 15.20 nusileidžiame ant ledyno. Aukštis apie 3600 m. Ledynas labai patogus – lygus, be plyšių, atviras. Mes gan sparčiai kylame link viršutinio ledyno cirko. 18.00 sustojame ant lygaus sniegelio prie ledyno posūkio į dešinę. Priešais puikiai matosi FKT perėjos pakilimo šlaitas. Po pietų apsiniaukę, kartais palynoja. Aukštis beveik 4000 m. Beje, skirtingai nei Kuiliu rajone, nesimato, kad Terskėjui būtų labai daug sniego. Pavyzdžiui ant Džigito perėjos matosi labai mažai sniego.

Vak. Karakoltor ledynas

Liepos 26 d. (15 žygio diena) FKT per. (2B*, 4450) ir Metalurg per. (3A*, 4480 m)

Išeiname 8.00 ir pradžioje atviro ledyno kertame Vak. Karakaltor ledyno aukštupį. Kai ledynas pasidaro pusiau uždaras, užsidedame kates ir susirišame. Taip prieiname prie FKT perėjos šlaito.

FKT perėja žvelgiant nuo Vak. Karakoltor ledyno

Kol statumas mažiau nei 40°, lipame paprastai. 9.20 pradedame kabinti virves. Pakabiname tris virves po 50 metrų ant suplyšinėjusio ledinio šlaito. Ledo statumas iki 50°. Pirmas lipa be kuprinės ir tvirtina virves ant ledsriegių. Trečia virvė išveda ant lėkšto snieginio šlaito. Toliau einame ryšiais ir tas snieginis gūbrys vis tęsiasi ir tęsiasi. Galų gale 12.10 visi užeiname ant perėjos. Aukštis – 4450 m. Čia surandame ir vandens iš tirpstančio sniego. Papietaujame. Kol kas oras puikus, šviečia saulė, šilta.

Žvilgsnis atgal į Vak. Karakoltor ledyno aukštupį

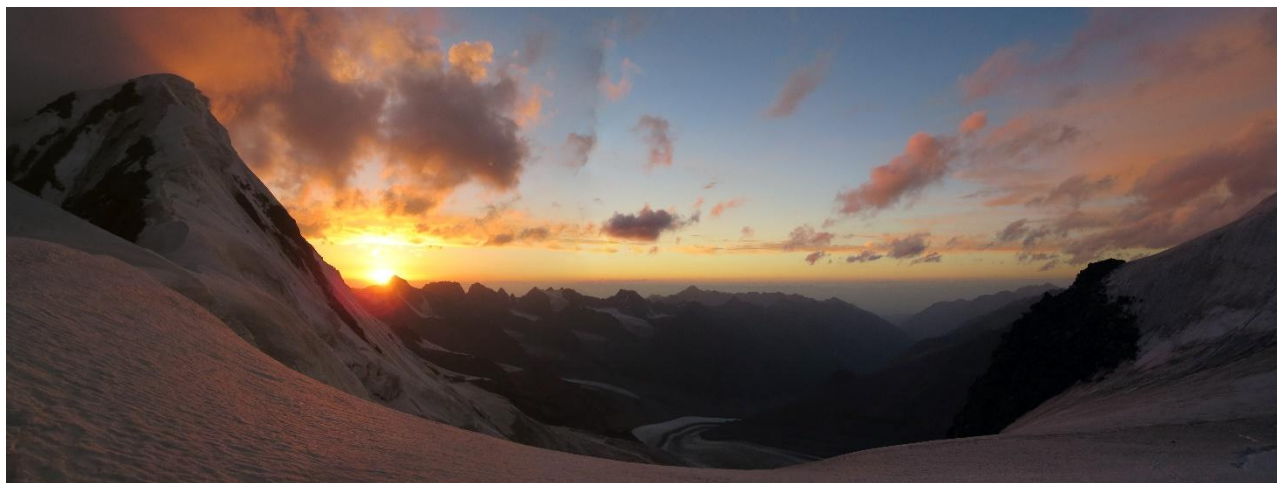
Nusileidimas nuo FKT perėjos

Matosi du lygiaverčiai nusileidimo nuo FKT perėjos variantai. Vienas – pietinėje pusėje už uolų ir kitas – šiaurinėje pusėje. Čia daugiau sniego ant šlaito, todėl čia ir leidžiamės. Randame kilpą ant uolos. 13.25 ant jos pakabiname dvigubą virvę, kur veda per 10 m stačių uolų iki snieginio šlaito. Iš viso – 20 m turėklas. Toliau einame apie 70 m snieginio šlaitu pasisaugodami ledkirčiais. Šlaito statumas apie 45°. Priename ledinį šlaitą ir kabiname 40 m virvę. Gale gan nemažas bergšrundas, per kurį mes surandame tiltą. Tam reikalui virvė eina įstrižai į kairę. Toliau paprastai snieginio šlaitu žemyn. Visi nusileidžiame 14.30.

Kelias į Metalurg perėją. Centre matosi Karakolo viršūnė

Tada per 15 min nueiname iki Metalurg perėjos pakilimo šlaito ir pradedame kilti. Čia pribyrėję labai daug sniego ir jis gana tvirtas, todėl galima išmušti labai geras pėdas/laiptus. Kylame lėtai, ryšiais. Tenka pereiti sniego lovį, kurio apačioje mėlynuoja ledas. Matosi, kad sniego šlaite daug – virš 1 m, tačiau jis labai gerai susigulėjęs. Kylame pradžioje dešine puse, o po to labiau centru. Pralipame sniegu tarpą tarp uolų. Statumas apie 45°. Toliau šlaitas dar labiau statėja (iki 60°). Kadangi yra daug tvirto sniego mes juo ir toliau kylame ryšiais. 15.45 užlipame iki perėjos viršaus. Taigi, lipimas mums užėmė tik 1 valandą. Ne tokiomis „idealiomis“ sąlygomis, lipant į Metalurg perėją iš pietinės pusės tektų pakabinti kokias tris virves. Nuo perėjos matosi Karakolo viršūnė ir ketera link viršūnės. Viskas atrodo labai išdidžiai.

Karakolo viršūnė nuo Metalurgo perėjos ir Ontoro ledyno panorama

Nakvynės vieta ant perėjos ir Metalurgo ledyno panorama

Į Drambliuko viršūnę veda labai sutrūkinėjusios uolos. Dar belipant į perėją matome iš pietų ateinančius audros debesis su griausmais. Mūsų laimei, jie praeina šonu. Ant perėjos vis dar saulėta, tik pučia vėjelis. Darome aikšteles, dėl visa pikto statomės sieneles. Randame tekančio vandens. Perėjos balno vakarinėje dalyje šiaurinėje pusėje šiek tiek palipus stačiomis uolomis randame turą ir jame beveik neįskaitomą nuo laiko pageltusį raštelį. Aukštis 4480 m.

Liepos 27 d. (16 žygio diena) Metalurg per. (3A*, 4480 m)

Budintysis keliasi su aušra. Oras gražus, nėra vėjuota. Pavalgius, Laurynas ir Donatas susirišę išeina link Karakolo keteros į žvalgybą. Nuo ten kažkiek matosi nusileidimo viršus.

Nakvynės vieta ir nusileidimo kelias žvelgiant nuo Karakolo viršūnės keteros pradžios

Taip pat patikrinam patį nusileidimo šlaito viršų. Ten beeinant Donatas įkrenta į didžiulį plyšį, kurio visiškai nesimatė. Kiek pakabėjus ant saugos, kiti komandos nariai operatyviai ištraukia Donatą iš plyšio polispastu. Taigi šlaito viduryje yra keletas stipriai užsnigtų milžiniškų plyšių, kurių mes nusprendžiame nebetyrinėti ir pradžioje leistis palei dešinėje esančias uolas (Drambliuko pusėje).

Nusileidimo maršrutas žvelgiant nuo Ontor ledyno

Čia plikas 65° ledas. 8.00 ant lede įsuktų ledsriegių pakabiname tris ~53 m virves žemyn truputį į dešinę. Tada dar viena 25 m virvė įstrižai į kairę link šlaito centro. Visas virves nusiimame su išsisukančiu ledsriegiu. Nusileidus virvėmis atsiduriame ant 40–50° šlaito su daug susigulėjusio sniego, kuriame galima padaryti geras pėdas ar laiptus. Todėl toliau leidžiamės ryšiais, apeidami bergšrundus. Taip nusileidžiame apie 250 m. Toliau einame per susigulėjusias lavinų liekanas link perėjos apačios. Saulė šlaito dar neapšviečia, todėl nebyra akmenys nuo Drambliuko ir nečiuožia mini lavinėlės. Visi nusileidžiame po perėja 10.10 ir greitai nubėgame į kairę, apeidami ledokritį. Taigi nusileidimas užėmė tik truputį daugiau nei 2 valandas. Reikia pastebėti, kad Metalurg perėja šiomis sąlygomis didelio lavininio pavojaus nekėlė. Lavinų pėdsakų daug, bet sniegas ant perėjos stipriai susigulėjęs į gan kietą sluoksnį. Tačiau nereiktų pamiršti, kad Metalurg perėja kitokiomis sąlygomis gali būti ypatingai pavojinga lavinomis.

Po trumpo užkandimo ir džiūgavimo patraukiame link moreninės kišenės vadinamos „Skazka“. Pradžioje leidžiamės Ontor ledynu. Vėliau kelią mums užkerta upė, ištekanči iš Karakol ledyno. Ją apeiname iš dešinės per ledinį tiltą, padengtą morena. Toliau kylame į moreninį gūbrį, judėdami kairėn. Lyja lietus. „Skazką“ pasiekiamo 14.15. Čia susitinkame kitą lietuvių grupę, vadovaujamą Sakalo Gorodeckio. Įsikuriame stovyklavietę, valgome pietus, bendraujame su tautiečiais, vėliau valgome vakarienę. Gauname informaciją apie šiųmetines sąlygas lipant į Gedimino Akstino viršūnę. Antrą dienos pusę protarpiais palynoja. Aukštis 3551 m.

Žvelgiant nuo Metalurg perėjos tolimesnis maršrutas link Gedimino Akstino viršūnės

Liepos 28 d. (17 žygio diena)

7.00 pasiėmę kates ir ledkirčius išeiname į Gedimino Akstino viršūnę. Pradžioje kylam palei upelį žolėtais nuobirynais, po to nuobiryniniais gūbriais iki ledyno, vedančio link viršūnės. Čia užsidedam kates ir atviru ledynu einame toliau. Yra keletas didesnių plyšių, kurie gerai matosi, ir mes juos apeiname. Priėję prie pakilimo į viršūnę, iš pradžių kylame sniegeliu, po to didelių akmenų nuobirynu, prisilaikydami dešinės. Prieš keterą kylame vietomis uolomis, vietomis nuobirynu. Išlipame ant keteros, tada daugiausia sniegeliu einame į kairę, kol pasiekiame viršūnę 9.20. Aukštis – 4342 m.

Pakeliui į Gedimino Akstino viršūnę prieš išlipant ant sniego keteros

Gedimino Akstino viršūnės regalijos

Žvalgomės aplinkui, bet labai toli nesimato, nes į visas puses driekiasi debesys. Pasidžiaugę ir nusifotografavę, pradedame leistis žemyn tuo pačiu keliu, kaip ir pakilome ir 11.10 mes jau stovykloje. Čia džiovinamės, tvarkomės ir valgome pietus. Pajudame žemyn 13.00 ir einame turais pažymėtu taku. Kai nusileidžiame ant Ontoro ledyno galo, penki grupės nariai palieka didelę dalį įrangos, nes planuoja čia pat grįžti po poros dienų. Toliau einame kairiuoju upės krantu taku žemyn. Upėje labai daug vandens ir kartais tenka lėtai eiti nepatogiu taku, kuris vinguriuoja šlaitu. Jei nebūtų tiek vandens, galima būtų eiti žemiau esančiu taku prie pat upės, kurs dabar užlietas. Po pietų pradeda lyti ir lyja iki kitos dienos ryto. 19.15 nusileidžiame iki pat alpinistų stovyklos. Čia įsikuriame, valgome vakarienę. Donatui žygis jau baigėsi ir kitą dieną jis ruošiasi išvažiuoti į Karakolą, o likusieji komandos nariai lieka vienos dienos poilsui.

Alpinistinė stovykla „Karakol“

Liepos 29 d. (18 žygio diena)

Poilsio diena. Didžiąją dienos dalį lyja.

Liepos 30 d. (19 žygio diena)

Budintysis keliiasi 6.15. Po poilsio dienos ruošiamės ilgai ir išeinam 8.45. Kuprinės pasunkėjo 8 dienų maisto ir kuro atsargomis. Telety upę prieinam 9.30. Šviečia saulė, šilta. Takas šiek tiek apdžiūvęs po kelių dienų lietaus, eiti labai netrukdo. Stačiąją slėnio dalį miško zonoje baigiam išlipti 11.00. Vanduo upėje šiek tiek nusekęs, todėl jos išsiliejimą šįkart apeinam paprasčiau – rečiau lipam per akmenis ar aukščiau krūmuotu šlaitu, o nulipam per apačią, kur nyslūgęs vanduo atidengia buvusį taką. 13.15, apėję išsiliejimą, stojam pietų prie upelio. Prie savo užmetimo būnam 15.30. Daiktų atsirinkimas užtrunka apie 20 min. Nuo užmetimo vietos iš pradžių kylame dideliais akmenimis šalia ledyno, kur matosi takas.

Kelias link Karakolo ledyno. Tolumoje centre – Karakolo viršūnė

Vėliau sukam šiek tiek dešiniau ant aukščiausio moreninio gūbrio. Matom vieną kitą turą, tačiau aiškaus tako nerandam. Leisdamiesi nuo Metalurg perėjos matėm turais žymėta taką, vedantį į dešinią ledyno kraštą, apeinant staigų kritimą jo gale ir užlipant jau ant lėkštos dalies. Mums apėjimas pasirodo per tolimas ir nuo gūbrio viršaus judam tiesiai į Vak. Ontor ledyno galo vidurį, kur matosi ne itin status užlipimas ant jo. Šiek tiek pasileidę, pradedam kilti morena palei smulkius upeliukus, ištekančius iš ledyno. 16.55 pasiekiam ledyno liežuvį. Dedamės kates ir be ryšių įveikiam statesnį užlipimą. Plyšiai išilginiai ir lengvai apeinami. Ant lėkšto ledyno išlipam per 10 min.

Kelias Karakolo ledynu link Džety-Oguz perėjos

Visas ledynas atviras. Dauguma atskirų plyšių lengvai peršokami. Einame tarp centrinės morenos ir kairiojo ledyno krašto. 18.45 stojame nakvynei ant kairiojo ledyno borto. Randam tris senas aikšteles, kurias žymi turas. Lyginam senokai taisytas aikšteles. Nuo Karakolo šlaitų nuolat byra akmenys. Iš ryto dangus giedras, po pietų su pragiedruliais, vakare – nedidelis lietus. Aukštis 3790 m.

Liepos 31 d. (20 žygio diena) Džety-Oguz per. (2B, 4200 m)

Budintysis keliai 5.15. Išeinam 7.40. Einam atviru ledynu, po to kaire šonine morena. 8.20 pasiekiam perėjos papėdę.

Džety-Oguz perėjos įveikimo maršrutas

Kylam į dešinę pusę nuobirynu link kuluaro viršuje matomo sniegelio. Bandom kilti didesniais akmenimis, bet išvengti smulkios morenos intarpų pavyksta ne visada. Laikomės greta, nes net ir dideli akmenys vis atgyja ir lekia į bendražygius. 9.30 stojam ties posūkiu į kuluarą kairėje, kurį einame žvalgyti. Šio kuluaro kairėje pusėje yra uolinis gūbrys. Taip pat tikriname galimą kelią 50 m aukščiau jo, šalia sniego liežuvio į kairę traversuojančiomis uolinėmis lentynėlėmis. Jos pasirodo slidžios, o visa uola yra ganėtinai lygiu paviršiumi su mažai kybių laikytis rankomis. Mūsų kuprinės sunkios, gali būti sunku išlaikyti balansą, tad renkamės pirmą variantą. Kuluare daug smulkios morenos ir „gyvų“ akmenų. Gūbryje daug patogių kybių lipti uolomis net ir su sunkiomis kuprinėmis. Visiems grupės nariams jaučiantis užtikrintai, lipame laisvu laipiojimu.

Per 30 min išlipam ant gūbrio keteros, nuo kurios matosi jos apėjimas per kairę išeinant į „baisųjį“ (pagal kitų grupių aprašymus juo rieda ganėtinai daug akmenų, kurių bent mes nematome) kuluarą. Kabinant turėklą be kuprinės vienas išlipimas pasirodo ganėtinai sudėtingas, todėl nusprendžiam toliau kilti ketera. 11:30 išlipam ant lygios aikštelės, kur užkandame.

Poilsis „ant lentynos“ pakeliui į Džety-Oguz perėją. Tolumoje Džigito viršūnė

Traversuojame „baisųjį“ kuluarą ir kylam ilga lentyna į kairę. Nuo jos vidurio kabinam 30 m turėklą. Lentynos pabaigoje pratęsiame turėklą dar 10 m už kampo užsisukančia lentynėle. Nuo čia kabinam 25 m turėklą šiek tiek į kairę išlipimui ant keteros, nuo kurios reikės tik nusileisti žemyn į perėją. Šis turėklas statesnis. Pirmas pralipa be kuprinės ir išvalo kelią (labai daug judančių akmenų ir sutrūnijusių uolų). Lipam laisvu laipiojimu su čiuptuku ant turėklo. Virvę viršuje tvirtinam per paliktą uolų kablį ir kilpą jame. Ant perėjos nusileidžiam per 5 min ir visi susirenkam 13:30. Pietaujame. Ant perėjos uolinės keteros yra dvi aikštelės dvivietėms palapinėms. Statom palapines ant lygiausio ledo tiesiai ant perėjos. Šilta, todėl daug tekančio vandens. Taip pat daug šiukšlių. Laurynas ir Vygis išžvalgo kelią rytdienai ant sniego/ledo gūbrio, vedančio į keterą link Vasiljeva perėjos. Sniego struktūra statesnėse atkarpose prasta – porėta. Padaromos pėdos išlipti ant gūbrio. Anksti ryte saulė, vėliau apsiniaukę, apie 17.00 iš aplinkinių slėnių sukykla debesys ir pradeda lyti. Aukštis 4212 m.

Pirmas turēklas uolų lentynoje iki posūkio

Išlipimas ant perėjos keteros

Rugpjūčio 1 d. (21 žygio diena) Traversas į Vasiljeva per. (2B, 4670 m)

Keliamės 5.00, lyja. 6.00 lyja šiek tiek mažiau, tad verdame valgyti. Išeinam 8:10. Ant ledinio gūbrio išlipame 9.05.

Nakvynės vieta ant Džety-Oguz perėjos ir maršutas išlipimui ant ledinio gūbrio

Rytinė Džety-Oguz perėjos pusė

Vieną bergšrundą apeinam, kitą pralipam. Sniegas minkštas. 9.30 išlipam ant uolų. Pradžioje ėjimas 10 m pločio sniego–uolų ketera: vienoje pusėje stačios uolos, kitoje – ledo siena. Ketera einame aukštyn žemyn, kai kur šlaitai iki 50°. Statesnėse vietose sukam ledsriegius ir einam vienalaikę sauga. Pirma 25 m virvė ant 55° ledo sienutės. Viršuje randam paliktą kilpą. Visi išlipam atkarpą 10.30.

Traversas nuo į Džety-Oguz perėjos link Vasiljeva perėjos

Uolų žandarmų apėjimas dešine puse

Toliau prasideda uolų žandarmai. Kelis pirmus pralipam per viršų, kitus traversuojam dešine puse. Didelį uolų žandarmą traversuojam vienalaikė sauga, darant tarpinius taškus ant kilpų. Už žandarmo randame nedidelę akmeninę aikštelę su šiokia tokia užuovėja. (Čia yra vietos vienai keturvietai palapinei.) Laikas 12.30, linoja. Toliau – keli pakilimai, nusileidimai sniegu ir vienas ilgesnis 45° ledo–sniego šlaitas su plyšiu per vidurį. Apeinam jį kabinam 30 m virvę. Visi išlipam 13.40. Kitą uolų žandarmą pralipam per viršų ir leidžiamės dešinę apeiti kito. Lentynoje pakabinam 30 m turėklą. Likusieji 25 m – fiksuota virvė ledo–sniego šlaitu. Tai buvo paskutinis uolinis žandarmas. Čia 15.40 pietaujam, pradeda smarkiau snigti. 16.15 vėl pajudam. Dar keli sniego gūbriai ir 16.50 išeinam į plačius sniego laukus ant Vasiljeva perėjos. Čia randame kelios nedidelės akmeninės aikštelės, stojam nakvynei. Aukštis 4639 m. Visą dieną lyja, sninga, matomumas 50 – 100 m. Nuo perėjos nesimato tolimesnio kelio.

Rugpjūčio 2 d. (22 žygio diena) Traversas į Vak. Karakolo peties per.(3A*, 4990 m)

Keliamės 5.00. Visur debesys, 6.00 taip pat pat debesuota, 7.00 debesys nusileidžia į slėnius, tik ant Karakolo dar kabo vienas didelis debesis. Išeiname 9.15. Matosi daug nuvažiavusių paviršinių lavinų. Pralipam bergršundą per sniego tiltuką, kuris paskutinio einančio jau nebeatlaiko. Kylam stačiai į viršų nepjaudami šlaito, nors mums optimalus kelias eiti į kairę (vengiam lavinų, nes šviežio sniego sluoksnis apie 15 cm). Snieginio gūbrio kraštu šiek tiek pataversuojam į kairę ir vėl kylam stačiai į viršų. Statumas iki 45°. Lipam be sniegžengių. Statesnėse vietose smigimas iki kelių. Labai šilta, sniegas šlapias. Išlipam ant gūbrio viršaus. Tenka pasileisti kairėn žemyn, norint praeiti apie 10 m pločio plyšį.

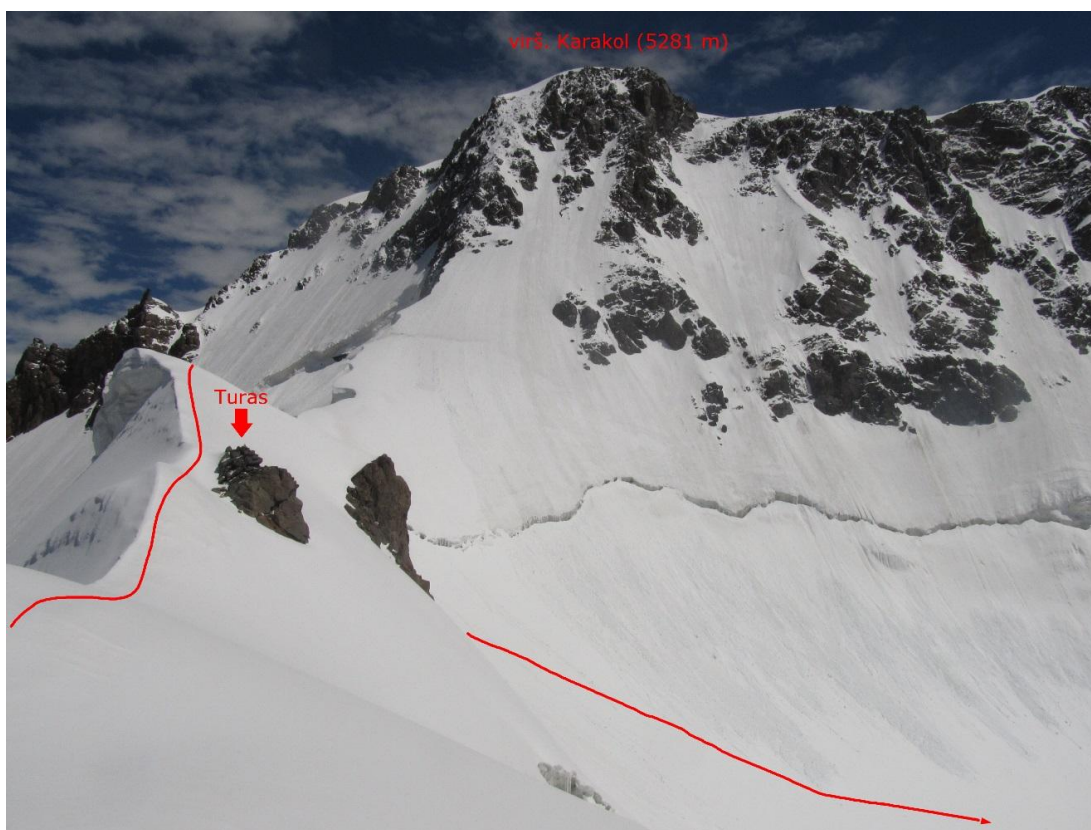

Keliaujam link Vak. Karakolo peties perėjos

Maršrutas link Vak. Karakolo peties perėjos

Nuo čia laikantis šiek tiek kairiau jau su sniegžengiais kylam į viršų. Po kelių statesnių ir lėkštesnių gūbrių išlipam ant pagrindinės keteros. Šiek tiek paeinam į Karakolo link ir 15.30 randam Vak. Karakolo peties perėjos turą. Aukštis 5005 m.

Vak. Karakolo peties perėja ir Karakolo viršūnė

Pietaujam. Po pietų ketera užlipam ant dar vieno gūbrio ir nuo jo leidžiamės žemyn šalia uolų. Pakabinam 30 m virvę per bergršundą. Paskutinis su apatine sauga nulipa be kuprinės ir peršoka bergršundą. Į viršūnę kopti jau gana vėlu, tad statome palapines snieginio lauko viduryje. Visą dieną debesuota su pragiedruliais. Aukštis 4930 m.

Vak. Karakolo peties perėja ir Karakolo viršūnė

Vakarėjant ant viršutinio Kičebordu ledyno plato. Tolumoje centre Oguz-Baši viršūnių masyvas

Vakarėjant ant viršutinio Kičebordu ledyno plato. Kairėje – slėnis, vedantis į Ak-Širako rajoną

Rugpjūčio 3 d. (23 žygio diena)

Visą dieną skendime debesyje, lyja. Dienos viduryje termometras rodo +12. Priverstinis poilsis.

Rugpjūčio 4 d. (24 žygio diena) Vilniaus Valstybiniam Universitetui - 400 metų (3A, 4650 m)

Budintysis keliasi 5.00. Viršūnė skendi debesyje, tad nusprendžiame leisti žemyn. Antrą kartą per žygį buvo minusinė temperatūra. Susiformavęs firnas, po nakties visi daiktai buvę lauke suledėję. Ilgai tvarkomės ir išeinam 7.15. Pirmą ledo laiptą apeinam per kairę pusę. Apžiūrim tolimesnį ėimą, aprašytą kitų grupių. Kairėje matosi kelių didesnių plyšių apėjimas ir status nusileidimas, kur reiktų kabinti porą virvių. Paeiname į dešinę plyšiu ir jo krašte randame apie 45° snieginį nusileidimą į jo žemesnę dalį ir paprastą išlipimą į jo kitą pusę. Judame uždaru ledynu ryšiais laikydamiesi kiek dešiniau. Žemiausioje vietoje ties posūkiu link VVU-400 perėjos būname 9:10. Einam be sniegžangių. 10.00 užkylam ant perėjos balno. Sniego laukuose turo nėra. Aukštis – 4647 m.

Maršrutas žemyn nuo Kičebordu plato

Uolų iškyšulio apėjimas link VVU-400 perėjos

Žvalgom nusileidimą per dešinę pusę, tačiau ten jokio patogaus nusileidimo nėra. Iš toliau pamatom, kad kaip tik po perėjos balnu galimas nusileidimas nekabinant virvių. 10.45 nusileidžiam 40° sniegeliu link kabančio serako, po kuriuo dviem ryšiais prabėgam apie 20 m atstumą. Statesnę šlaito vietą apeinam per kairę ir leidžiamės toliau laikydamiesi dešinės, statumas apie 40°. Prieinam didelį laiptą. Nematom, kur leistis, nes sienutė visiškai statmena arba šiek tiek neigiama. Kieto ledo nerandam, tad nusprendžiam apeiti per dešinę pusę. Kitoje plyšio pusėje traversuojam atgal į kairę gūbrio viršumi. Žemyn šlaitas apie 60°.

Nusileidimo maršrutas nuo VVU-400 perėjos

Sumažėjus sniego dangai pamatom, jog Remigijaus L. nebeturi vienos katės. Kabinam 30 m turėklą. Toliau šiek tiek įstrižai leidžiamės į kairę, kur matosi nuėjimas iki pat ledyno. Šlaito statumas 30–55°. Kai kur leidžiamės tritakčiu. Visą laiką einam ryšiuose. Sniego nemažai, plyšių nesimato, tad pirmasis kartais į juos įsmunka. Leidžiamės lavinų „upeliais“. Netoli perėjos papėdės paskutinis antrojo ryšio žmogus slysta ir katėmis įvažiuoja į antrąjį. Apie 10 min tvarstom gan galias žaizdas. Sukam dešiniau, kur matosi lėkštesnis išėjimas ant ledyno į lavinų pėdsakus, kuriais toliau ir nueiname.

Nusileidimo maršrutas nuo VVU-400 perėjos

Pradžioje ledynas užverstas ledo griūčių ir lavinų, vėliau – atviras. 13.00 prieinam ledokričio pradžią, stojam pietauti. Nuo kairėje esančios beveik kilometrines sienos, labai dažnai dunda akmenų griūtys ir nuolat krenta pavieniai akmenys. Išžvalgom, kad praėjimas akmenų apšaudymo zonoje tęsiasi apie 400 m. Visos grupės ankstesniais metais rinkdavosi šį kelią, tačiau dėl neįprastai šiltų orų šiais metais šis paprastas ledokričio apėjimas yra neįmanomas. Ledokričio dešiniame krašte randame daug saugesnį nusileidimą. Du žmonės ryšio virvėmis iš galo prilaikydami „vienakatį“ Remigijų L. saugiai palydi ledokričiu iki uolų pradžios. Čia kabinam vieną virvę 70–90° šlaitu. Pirmi 15 m – ledas, po to – avinių kaktos per tekančią upelį. Iki apačios 55 m virvės užtenka 1 m tikslumu. Nusiimame virvę su išsisukančiu ledsriegiu. Kairėje vis dar besitęsiantį ledokritį apeinam šonine morena. Išlėkštėjus ledynui, toliau leidžiamės juo. Laikomės dešinės pusės. Apeidinėdami plyšius kartais nusileidžiam iki rankliufto. Ant ledyno užslenka tirštas debesis – matomumas apie 30 m. 16:50 ledyno pabaigoje pereinam į dešinę Ailanyš upės pusę. Ja leidžiamės iki santakos su intaku iš dešinės ir 17:30 stojam nakvynei. Lyginamės aikšteles. Oras: iš ryto su pragriedruliais, nuo pietų apsiniaukę, vakare trumpai palyja. Aukštis 3370 m.

Nusileidimas uolomis įveikiant Ailanyš ledokritį

Rugpjūčio 5 d. (25 žygio diena)

Budintysis keliasi 7.00. Neskubam, tad išeinam 9.15. Einam kairėje upės pusėje esančiu moreniniu gūbriu, kur randame gerai markiruatą taką. Santakoje su kairiuoju Ailanyš intaku, upę pereinam 50 m aukščiau santakos. Dalis grupės brenda, kiti pereina akmenimis. Visi persikeliam 10.45. Toliau leidžiamės dažnai vaikštomu taku. Daug augmenijos ir gyvulių pėdsakų.

Tolumoje kairėje šalia upės matomas moreninis gūbrys, kuriuo mes nusileidome

Einame lėtai, neskubėdami. 13.00 prieinam Arčalytor upę ir stojam nakvynei didelėje pievoje su keliomis laužavietėmis šalia miškelio. Upėje labai švarus vanduo. Išžvalgom, jog ją pereiti galima ir dienos metu. Visą dieną giedra, saulėta. Aukštis 2751 m.

Rugpjūčio 6 d. (26 žygio diena)

Išeinam 9:30. Pasileidžiam šiek tiek žemiau savo nakvynės vietos palei upę, kur ji turi daugiau atskirų atšakų. Didžiausią pereiname nuvirtusiu medžio kamieniu.

Keliamės per Arčalytor upę

Dešinėje Arčalytor pusėje taip pat randame labai gražių aikštelių. Dar 20 min leidžiamės miško zona. Čia daug gyvulių takų, tačiau jie visi veda ten pat. 10.15 prieiname santaką su Džety-Oguz upe. Čia ganosi daug arklių, pasimato pirmieji piemenų trobesiai.

Džety-Oguz slėnyje. Tolumoje Oguz-Baši siena

Neskubėdami 12.00 prieiname Džety-Oguz ir Telety upių santaką, nuo kur mus turi paimti užsakytas transportas. Iki čia įvairaus plauko turistai atvažiuoja visureigiais arba ateina pėsti. Mes švarinamės, pietaujam ir vaikom įkyrius vietinius vaikus. Išvažinėdami Džety-Oguz slėniu pamatome neįtikėtai daug vietinių, kurie čia atvažiuoja savais automobiliais tiesiog papoilsiauti gamtos apsuptyje. Ties Džety-Oguz kaimu pravažiuojame to paties pavadinimo įspūdingus raudono konglomerato darinius. Džety-Oguz išvertus iš vietinės kalbos reiškia Septynias buivolų galvas.

Džety-Oguz gyvenvietė ir jos Septynios buivolų galvos

5. GPS koordinatės

3 lentelė. Svarbių maršruto tarpinių taškų koordinatės.

Koordinatės pavadinimas	Koordinatės		Aukštis	Data
	Šiaurė	Rytai		
Startas	42.129838	78.716497	3135	2015-07-12
3 rato užmetimas	42.129351	78.716634	3114	2015-07-12
Nakvynė	42.130052	78.739913	3111	2015-07-12
Nakvynė	42.088774	78.788615	3671	2015-07-13
2 rato užmetimas	42.060094	78.776804	4275	2015-07-14
Nakvynė	42.085471	78.812505	4140	2015-07-14
Per. Bordu (Борду)	42.074620	78.818173	4473	2015-07-15
Nakvynė	42.060622	78.810507	4263	2015-07-15
Per. Tomičej (Томичей)	42.057833	78.790283	4778	2015-07-16
Nakvynė	42.058604	78.783071	4329	2015-07-16
Per. Ryt. Amundsena (Амундсена В.)	42.053002	78.782048	4726	2015-07-17
Nakvynė	42.030680	78.763082	4123	2015-07-17
Nakvynė	42.017690	78.765836	3708	2015-07-18
Nakvynė	42.036894	78.731938	4582	2015-07-19
Per. Ryt. Karator (Каратор В.)	42.037536	78.733792	4592	2015-07-20
Nakvynė	42.044140	78.727338	4044	2015-07-20
1 ledokričio pradžia	42.044014	78.717549	4082	2015-07-21
1 ledokričio viršus	42.039437	78.710598	4483	2015-07-21
Nakvynė	42.034513	78.710048	4302	2015-07-21
2 ledokričio pradžia	42.033617	78.706523	4656	2015-07-22
2 ledokričio viršus	42.033010	78.704349	4764	2015-07-22
Virš. Obručeva (Обручева)	42.036902	78.698088	5192	2015-07-22
Per. Snježnaja fantazija	42.030817	78.698747	5059	2015-07-22
Nakvynė	42.058097	78.659991	3800	2015-07-23
Nakvynė	42.121029	78.693130	3374	2015-07-24
Nakvynė	42.169934	78.546708	3932	2015-07-25
Per. FKT (ФКТ)	42.168954	78.514801	4438	2015-07-26
Metalurg (Металлург)	42.172008	78.502139	4478	2015-07-26
Nakvynė	42.205214	78.467221	3551	2015-07-27
Virš. Gedimino Akstino	42.221255	78.448730	4342	2015-07-28
Paslėpti daiktai	42.206305	78.477622	3243	2015-07-28
Alpinistinė bazė	42.313325	78.471696	2546	2015-07-28
Nakvynė	42.191680	78.454866	3790	2015-07-30
Per. Džety-Oguz	42.185520	78.440498	4212	2015-07-31
Per. Vasiljeva (Васильева)	42.176232	78.452688	4639	2015-08-01
Per. Vak. Karakolo petys (Плечо Каракола)	42.172688	78.458672	5005	2015-08-02
Nakvynė	42.171217	78.459260	4930	2015-08-02
Per. VVU-400 (ВГУ-400)	42.170424	78.445591	4647	2015-08-04
Paskutinis nusileidimas	42.175550	78.428626	3937	2015-08-04
Nakvynė	42.174856	78.405292	3370	2015-08-04
Nakvynė	42.216889	78.358693	2751	2015-08-05
Finišas	42.268547	78.327231	2534	2015-08-06

6. Maisto ataskaita

Maistas buvo skaičiuotas 26 žygio dienoms, pradedant liepos 12 dieną vakariene ir baigiant rugpjūčio 27 dieną pietumis. Maisto kiekis žmogui 590 – 660 g vienai dienai. Didžiąją dalį maisto produktų pirkome ir pakavome Lietuvoje, likusią dalį – parduotuvėse Karakole.

Produktus (net ir sūrius) pakavome į plastikinius maišelius ir apskukome lipnia juostele. Dešras apskukome sviestiniu popieriumi ir lipnia juostele. Lašinius vyniojome į sviestinį popierių ir laikėme medžiaginiuose maišeliuose. Kumpį pjaustėme plonomis riekelėmis, džiovinoje ir pakavome į maišelius bei apvyniojome lipnia juostele.

Dienos džiovintų vaisių, riešutų ir saldinių davinukus pakavome į „Ziplock“ maišelius kiekvienam žmogui atskirai. Tai gana ilgai trunkantis darbas prieš žygį, bet žygyje budėtojams rytais mažiau vargo ir šiaip patogiau, kai gauni supakuotą užkandį ir nereikia galvoti kur įsidėti ar suvalgyti iš karto.

Vienoje pakuotėje pasiruošėme ir kakavą sumaišydami su pieno milteliais bei cukrumi. Taip pat pasisvėrėme sriuboms daržoves ir supakavome kartu su soja ir greitų sriubų mišiniais, kad viskas būtų vienoje pakuotėje – praplėšei ir supylei į verdantį vandenį.

Košės virdavome greitpuodyje „Hawkins“. Greitpuodis sunkus (1,5 kg), tačiau jo nešimasis pasiteisino, maistas būdavo gana greitai ir be didelio vargo paruošiamas. Net tokios košės kaip žirnių ar lęšių išvirdavo labai greitai.

Pastabos:

- Pietums svogūną nešėmės džiovintą, todėl jo buvo daugiau, o skonis visiems patiko. Taip pat pietums turėjome pasidžiovinę morkų gabaliukų.
- Gerai įvertintos buvo krevečių ir lašišos užtepėlės (jų įpakavimas kaip dantų pastos tūbelė, todėl labai patogiu naudoti). Taip pat viename iš siurprizų gavome garstyčių tūbelę. Nors užtepėlių jų nedaug, bet per pietus su džiovinta duona ir mėsa skaniai susivalgė. Džiovinta žuvis daugeliui buvo netikėtas atradimas.
- Labai gerai retkarčiais pakeisti dešrą ar lašinius, ypač tada, kai po pietų reiks dar sunkiai lipti, ir nesinori mėsa apkrauti skrandžio.
- Citrinas pirkome žalias, tačiau labai gerai būtų buvę turėti padžiovintos citrinos griežinėlių, kad dažniau pasiskandininti arbatą.
- Medaus ėmėme daugiau nei įprastai, t. y. skaičiavom, kad pusryčiams arbata su medumi, o vakarienei su cukrumi. Cukraus kiekio užtekdavo ir pusryčių ir vakarienos arbatoms, o medus būdavo papildomas saldumynas.
- 15 g džiovintų daržovių žmogui buvo labai tinkamas kiekis, nei per daug nei per mažai.
- Energetinį gėrimą skaičiavome, kad gersime kas antrą dieną, bet žygio metu nusprendėme gėrimą daryti kiekvieną dieną per pietus, bet mažesnę normą.
- Saldumynai vakarienei buvo skaičiuoti po 50 g žmogui, bet žygio metu nusprendėme, kad būtų geriau juos sumažinti ir padidinti košių kiekį.

Maisto sąrašas pateiktas 1 priede

7. Medicininė ataskaita

Žygio metu vaistinė buvo sudaroma iš bendrosios vaistinės, už kurią buvo atsakingas atskiras žmogus, iš privalomos asmeninės vaistinės, kurią privalėjo turėti kiekvienas grupės narys ir asmeninės vaistinės, kurią turėjo kiekvienas žmogus atskirai, žinodamas savo organizmo ypatumus ir poreikius. Bendrosios ir privalomos asmeninės vaistinės sąrašai su aprašymais ir kiekiais pateikti 5 lentelėje.

Vaistinė buvo renkama taip, kad jos svoris ir turimų vaistų kiekis būtų optimalus bei vartojant vaistus minimaliomis dozėmis, vienas grupės narys galėtų būti gydomas ne mažiau kaip tris paras. Tvarkingai supakuotos bendros vaistinės svoris – 2160 g. Atsižvelgiant į ypatingos situacijos tikimybę ir galimai susižeidus, kuriam nors nariui, atviram kontaktui su žaizdomis ir krauju skirtos tvarsliaivos buvo padalintos į dvi dalis ir jas žygio metu nešiojo du asmenys, kurie beveik visą laiką būdavo skirtinguose ryšiuose.

Dvi antibiotikų dozės buvo imamos todėl, jog vienas grupės narys buvo alergiškas ampicilinui. Planuota, jog viso žygio metu antibiotikais būtų galima gydyti du komandos narius. Taip pat, didesnis kiekis vaistų buvo imamas viduriavimui gydyti, atsižvelgiant į tai, jog viduriavimas gali pasireikšti kaip grupinis reiškinys ir vienu metu teks gydyti ne vieną komandos narį.

Reikia pasidžiaugti, jog mūsų grupė didesnių traumų išvengė. Vienintelė didesnė trauma buvo Remigijaus L. žasto sužalojimas katės ašmenimis, kurį jis patyrė paskutinėmis žygio dienomis, nusileidinėjant nuo VVU-400 perėjos. Vėl gi, jam ir mums pasisekė dar kartą, nes žaizdos nebuvo plėštinės. Žaizdai tvarkyti buvo naudojamos standartinės priemonės – vandenilio peroksidas žaizdai valyti, betadino tepalas žaizdų gijimui spartinti ir tvarsliaiva. Žaizdos buvo perrišamos.

Daugiausia sveikatos problemų komandai kėlė aukščio liga pasireiškusi žygio pradžioje ir nutrintomis pūslėtos kojos.

Aukščio ligai malšinti buvo naudojamos aspirino tabletės (kraujui skystinti), vienam iš grupės narių buvo duodamos diakarbo tabletės. Aspirino tabletes grupė sunaudavo visas, t.y. 20 vnt. Bet viskas išsisprendė tada, kai komanda po pirmo rato nusileido žemyn. Tiek ir užteko, jog būtų galima eliminuoti šią problemą. Tad auksinė taisyklė „kilk aukštai – miegok žemai“, šioje situacijoje ir liko auksinė. Tik žygio maršrutas buvo sudėliotas taip, kad nusileisti žemyn pirmo rato viduryje neturėjome galimybių.

Kad ir kaip profilaktiškai ruošėmės pūslėms (batų pranešiojimai prieš žygį, kojų klijavimai pleistrais kritinėse kojų vietose, dvigubos kojinės), jos mus persekiojo nuo pat žygio pradžios. Šioje vietoje buvo sunaudotas visas asmeninis ir bendras ruloninis pleistras, kurio žygio pabaigoje trūko. Pūslės atsirasdavo net ir tose vietose, kurios profilaktiškai buvo užkljuojamos, kad neatsirastų pūslių. Pūslių tvarkymui buvo naudojamas bintas su betadino tepalu, o vienam grupės narių – priešūždegiminiai vaistai, tokie kaip Nimesil.

Daugiau vaistinėje esančių medikamentų ar tvarslavų labiau išskirti negalime. Iš bendros vaistinės komandos nariai vartojo ibuprofeną, nošpą, mezym forte tabletes, spimax tepalą, sumušimų ir patempimų gydymui, bepantheno tepalą skylinėjančiai odai gydyti bei pleistrus smulkių žaizdų tvarstymui. Šie negalavimai ir žaizdos paprastai yra neišvengiami tokių žygių metu, tad jų detaliau analizuoti neverta.

4 lentelė. Vaistų sąrašas.

Bendroji vaistinė			
Pavadinimas	Kiekis	Vartojimo tikslas	Vartojimo būdas
1. Tvarsliavos			
Sterilios pirštinės	2 poros	Darbai su atviromis žaizdomis	Kontaktui su krauju
Medicininė vata	1 pak.	Apvalymui, tvarsčiams	
Švirkštas, 2,5 ml su adata	6 vnt.	Adrenalinui ir ketanovui leisti	
Sterilus bintas, 10-14 cm	8 vnt.	Tvarstymui	
Pleistras, baktericidinis, didelis	5 vnt.	Žaizdų tvarkymui	
Pleistriukai maži, įvairaus dydžio	10 vnt.	Žaizdų tvarkymui	
Spiritas 72 %	0,3 L	Dezinfekcijai	
Ruloninis pleistras	1 vnt.	Nuospaudų profilaktikai, tvarstymui	
Amoniakas	2 ml	Žmogui prikelti	
Termometras	1 vnt.	Temperatūrai matuoti	
2. Žaizdų, sumušimų apdorojimas			
Betadino tirpalas	30 ml	Antiseptinis tirpalas žaizdoms	Žaizdoms (nudegimams ir kt.) gydyti, žaizdų praplovimui vandeniu (į 1 L vandens 5 lašai tirpalo). Sudėtyje turi jodo .
Vandenilio peroksidas, 3%	100 ml	Žaizdų dezinfekcijai ir kraujavimo stabdymui	Vartoti ant žaizdos
Betadino tepalas	20 g	Žaizdų gyjimo spartinimui	Vartoti ant žaizdos
Spimax tepalas	100 ml	Sąnarių ir raumenų gelis	Raumenų, sąnarių skausmams, sustingusiam kaklui, patempimams, sumušimams, mėšlungiui. Vartojimas 3-4 kartai į dieną, prieš fizinę veiklą
Acic	2 g	Odos ir lūpų pūslelinės gydymas	Vartojimas kas 4 valandas
Bepantheno tepalas	30 g	Saulės nudegimų, odos skilinėjimo gljimo spartinimui	Ant švarios žaizdos pagal poreikį

3. Nuskausminamieji, karštį mažinantys, antibiotikai			
Aspirinas	20 tabl.	Nuo aukštuminės ligos	Vartojimas iki 6 tablečių per parą
Paracetamolis	10 tabl.	Nuo skausmo ir temperatūros	Vartojimas 3-4 tabletės per dieną
Ibuprofenas 400 mg	20 tabl.	Nuo dantų, galvos, reumatinų skausmų	Vartojimas maks. 3 tabletės per dieną
Nimesil	9 pak.	Kauliniai, raumenų skausmai	Priešuždegiminiai nuskausminamieji vaistai. Vartojimas maks. 2 pakeliai per dieną (ryte ir vakare po valgio)
Nošpa 40 mg	20 tabl.	Nuo pilvo skausmų	Vartojimas maks. 3 tabletės per dieną
Ketanov	6 ampul.	Nuskausminamieji patyrus traumą	Suleisti giliai į sėdmens raumenis. Maks. 2 ampul./parą, 12 valandų intervalu.
Doxycycun	12 tabl.	Antibiotikai. Kvėpavimo takų uždegimui, odos ir minkštųjų audinių pūlinėms, šlapimo takų uždegimui, labai aukštomis temperatūroms	Vartojimas maks. 1 kapsulė per parą arba pusė kapsulės kas 12 valandų. Vartoti 10 parų.
Ampicilinas 500 mg.	16 tabl.	Antibiotikai	0,5 tabletės kas 6 valandas. Vartojimas: 30 minučių prieš valgį arba 2 valandas po jo
4. Alergija, uždegimai, akys, ausys			
Tavegylis	10 tabl.	Nuo alergijos	Vartojimas 1 tabl. prieš valgį, ne daugiau 6 tabl./parą. Šiek tiek migdo.
Adrenalinas	4 ampul.	Anafilaksinis šokas	Leisti į žasto ar sėdmens raumenį.
Genatmicin	15 ml	Nuo akių uždegimo	1-2 lašai, 1-4 kartai/parą
Otipax	15 ml	Nuo ausų uždegimo	4 lašai, 2-3 kartai/parą
Isla-moos	20 tabl.	Kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas, gerklės skausmas	Vartojimas kas 2-3 valandos, po vartojimo 20 min. nevalgyti.
Amoniakas	3 ml.	Kvėpavimui stimuliuoti refleksiniu būdu	Buteliuką pridėti prie nosies
5. Virškinamasis traktas			
Mezym forte	20 tabl.	Virškinimui pagerinti	Vartojimas prieš valgį 1 tabl.
Cerucal	21 tabl.	Pykinant, apsinuodijus, sustojus skrandžio darbui	Vartojimas maks. 3 kartai/dieną, naudoti tik esant tuščiame vėmimui, šiek tiek migdo

Regidron	10 pak.	Atstatyti viduriuojant prarastas druskas	1 pak. 1 L vandens. Vartojamas po viduriavimo
Smecta	18 pak.	Viduriavimo gydymui	3 pak./d.
Soda	100 g.	Atstatyti viduriuojant prarastas druskas, gerklės skalavimui ir pan.	Sumaišyti su druska, cukrumi ir ištirpdyti vandenyje. Išgerti po stiklinę po kiekvieno viduriavimo. Sumažėjus ar nustojus viduriuoti naudoti regidroną. Skaudant gerklei sumaišyti su drauska ir vandeniu, bei skalauti gerklę.
6. Aukštuminė liga			
Acetazolamid (Diakarb) 250 mg	10 tabl.	Aukštuminės ligos profilaktikai	Vartojimas 1 tabl. 2 kartus/dieną, pradėti gerti prieš kilimą, poveikis 12-24 valandų bėgyje. Pasireiškus AMS simptomams dozę dvigubinti.
7. Maisto papildai			
Vitaminas C	400 dražė	Maisto papildas	Vartojimas 500-750 mg./parą
Kiekvieno žygio dalyvio privaloma asmeninė vaistinė			
Elastinis bintas	1 vnt.	Įvairiems patempimams, tvarstymui	
Maži pleistriukai	10 vnt.	Žaizdų tvarkymui	
Ruloninis pleistras	1 vnt.	Nuospaudų profilaktikai, tvarstymui	
<i>Dirbtinės ašaros</i>	<i>1 butel.</i>	<i>Akių drėkinimui</i>	<i>Asmeninė V. Karnuševičiaus vaistinė</i>

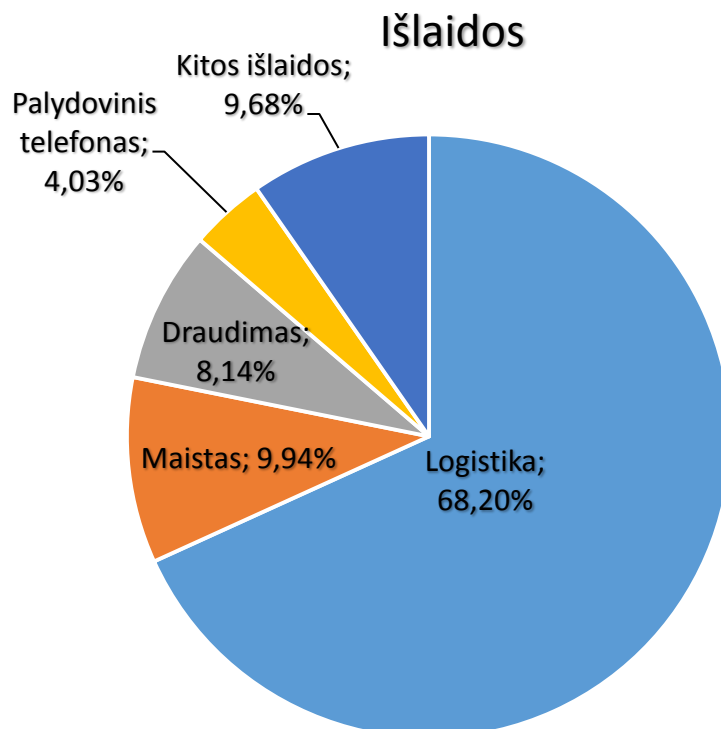
Kiekvieną dieną kiekvienas grupės narys ryte ir vakare, kaip maisto papildą stiprinantį organizmo atsparumą infekcijoms, gaudavo po 2 – 3 žirnelius vitamino C (per parą po 500 – 750mg).

8. Finansinė ataskaita

Finansinėje ataskaitoje kainos pateiktos Eurais ir Somais. Somo kursas 66 somai už 1 €, toks kursas kelionės metu buvo dažniausias. Iš viso kelionė visai grupei kainavo 5154,71 €, asmeniui - 859,12 € plus asmeninės išlaidos. Kelionės išlaidų didžiausią dalį sudarė logistika 68,20 proc.

5 lentelė. Išlaidų sąrašas.

Nr.	Valiuta		EUR	KGS
	Išlaidos			
1	Lėktuvo bilietai		2979.30	
2	Maistas		488.71	
3	Draudimas		419.69	
4	Palydovinis telefonas		207.92	
5	Maikutės		69.00	
6	Vaistinė		67.25	
7	Energetinis gėrimas ir batonėliai		56.90	
8	Remontas		31.71	
9	Pakavimo medžiagos		30.56	
10	Transportas + Leidimai		450.00	29700.00
11	Transportas + Užmetimas		194.00	12804.00
12	Transportas + Daiktų saugojimas + Nakvynė		53.00	3498.00
13	Transportas Karakolas - Biškekas		45.46	3000.36
14	Maistas		23.77	1568.82
15	Parko mokestis		22.06	1455.96
16	Benzinas		8.03	529.98
17	Perkėlimas per upę		7.35	485.10
18	Iš viso		5154.71	53042.22

Priedas A. Nuimti rašteliai nuo perėjų.

**ИВЧЕНКО
ПРОГРЕСС**

Группа туристов г. Запорожья в количестве 7 человек, руководитель группы Беззубов Н. Н.,
 Маршрутная книжка № 35-14 вышла на перевал Жукот-Огуз 25 25.08.14 года
наименование, кат. сложн., высота дата
 в 10⁰⁰ часов со стороны 1-ка Айдамоти
откуда

Метеорологические условия перем. облачность
 Состояние группы хорошее
 Дальнейшее движение чер. Огтор
 Дата, время выхода _____
 Снята записка группы г. Водкинска
город, № М/К
 от 21.08.14 года под руководством Попова В.Ф.

Просим выслать по адресу :
 330071, Украина, г. Запорожье,
 ул. Чаривная, д. 127, кв. 155,
 Беззубову Н. Н.

_____ линия отреза

_____ группа туристов

_____ город, организация

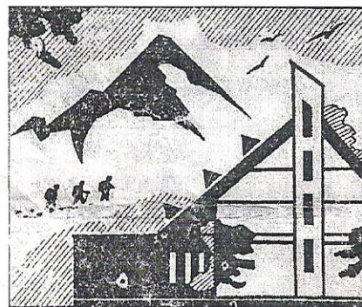
снята записку группы из
 г. Запорожья от _____ года
 с перевала _____ № М/К _____

руководитель _____
 Дата _____
 Наш адрес _____

Raštelis nuo Džety-Oguz perėjos.

Наши координаты:
 КЛУБ ПЛАНЕТА,
 г.Ростов-на-Дону, ул.1-Конной Армии 4
 тел.: 8(8632)242-35-10
 e-mail: planeta-rostov@bk.ru
www.planeta-rostov.ru

ТУРИСТСКО-СПОРТИВНЫЙ СОЮЗ РОССИИ
 РОСТОВСКАЯ ОБЛАСТНАЯ ФЕДЕРАЦИЯ
 ТУРИЗМА

КЛУБ ТУРИСТОВ И АЛЬПИНИСТОВ
 "ПЛАНЕТА"

Группа туристов клуба Планета"
 г. Ростова-на-Дону маршрутная книжка
 № Р14/3-602, совершая горный поход 6
 категории сложности под руководством
Назарецкого Александра
 в составе 6 человек

1. Назарецкий Александр (Таганрог)
2. Роньжин Алексей (Армавир)
3. Матухно Алексей (Азов)
4. Волков Иван (Краснодар)
5. Швыркова Тоня (Ростов-на-Дону)
6. Огер Алексей (Краснодар)

« 14 » 08 2014 г. в 16:30
 поднялась на перевал
 (вершину) Зан. Пяч. Каракол 3А
 со стороны п. Кизе - Борах

Метеоусловия: идет снег,
хорошо - не жарко

Движение продолжаем в сторону: _____
А/п КАРАКОЛ (п.р. Васильева)

Снята записка группы туристов: ПТК
ТРАВЕРС г. КАЗАНЬ
 под руководством: Михайлова Дмитрия
 от « 9 » 08 2012 г.

Желаем Вам отличного настроения,
 красивых маршрутов и хорошей погоды !

Raštelis nuo Vakarinio Karakolo peties perėjós

